

MARTTI LUTHER

Vireä kuuliaisuus

Meidän on syytä muistaa, että koko tässä kertomuksessa (kun Aabraham lähti uhraamaan poikaansa) on erityisesti kiinnitettävä huomio Jumalan sanaan ja hänen käskyynsä, mikä luo valonsa kaikkiin uskovien tekoihin ja tekee ne suurenmoisiksi, olivatpa kuinka vähäpätöisiä hyvänsä. Ovathan teot, joita tehdään ilman Jumalan käskyä, pelkästään sontaa, vaikka näyttäisivät hyvinkin pyhiltä; sellaisia ovat paavin ja muiden kiihkoilijoiden teot.

Sitten kuvataan Aabraham mielenlaadultaan vireäksi ja reippaaksi. Mooses sanoo, että hän nousi vitkastelematta eikä aikaillut. Kun näet olemme varmat Jumalan tahdosta ja uskomme hänen käskeneen sen, mikä on tekeillä, ei toimeen ole tartuttava arasti eikä laskelemoiden, vaan aivan reippaasti, vaikka siinä olisi kohdattava tuhat vaaraa, jopa kuolemakin. Eihän Jumalan sana voi olla turha. Milloin noudatamme Jumalan käskyä, seuraa edeltämäärätty tulos aivan varmasti, vaikka helvetin portitkin olisivat sitä vastaan. Daavid sanoo psalmissa 119: "Se on minun lohdutukseni kurjuudessani, että hänen sanansa minua virvoittaa" (Ps. 119:50). Hän tarkoittaa: Koska minulla oli sinun sanasi, olen valppaalla mielellä ja valmis virkeänä kohtaamaan kaikki vaarat; sinun sanasi virvoitti minua.

On totisinta totta, että milloin joku kutsumuksessaan on vakuuttunut siitä, mitä Jumala tahtoo, ja että hän on sanassaan antanut käskyn siitä, mitä hän on tekemässä, hän saa tajuta

siinä Jumalan käskyssä olevan niin tehokkaan voiman, ettei sellaista voi löytää kenenkään puhujan puheesta, ei Demosteneen eikä Ciceron. Tämä käsky selventää kaikki asianhaarat: se osoittaa, mikä tässä on hyödyksi, mikä hyvää, ja avaa sydämemme käsittämään Jumalan rajattomat tavoitteet, jotka ylittävät meidän tajumme. Kun olemme saaneet henkemme varustukseksi tämän luottamuksen, me käymme rohkeasti eteenpäin emmekä kannu huolta siitä, mikä on mahdollista tai mahdotonta, helppoa tai vaikeata. Paavali on Roomalaiskirjeen 8. luvussa suurenmoisesti kuvannut tätä hurskas-ten luottamusta ja varmuutta.

Jos Gideonilla ja Simsonilla ei olisi ollut Jumalan sanaa, he eivät koskaan olisi suorittaneet suurtoitään vaan sortuneet kuormansa valtavan painon alle. Mutta koska he uskoivat sanaan, he ajattelivat näin: minut on kutsuttu tähän tehtävään ja minulla on käsky hyökätä filistealaisten, midianilaisten ja muiden kimppuun, siispä käyn rohkeasti tehtävääni. Juuri usko sai heidät näihin ihailtaviin tekoihin. Sanoohan Kristus: "Joka uskoo minuun, myös hän on tekevä niitä tekoja, joita minä teen, ja suurempiakin" (Joh. 14:12).

— — —

Onhan niin, että viivyttelevä kuuliaisuus ei ole minkään arvoista.

Martti Luther: Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 18–24, s. 274,277. Suom. Heikki Koskeniemi. Suomen Luther-Säätiö. Hämeenlinna 2005.

Rakkaus Jumalaan ilmenee rakkautena puhtaaseen Jumalan sanaan ja oikeaan oppiin

Syksy tuo mieleemme uskonpuhdistuksen. Se merkitsi paluuta apostoliprofeetalliseen Pyhän Raamatun sanaan ja sen mukaiseen puhtaaseen luterilaiseen oppiin. Tämä valtava Jumalan armoteko on joutunut monella tavalla ulkonaisen kristikunnan piirissä pilkan kohteeksi. Raamatusta on tullut pimentyneen ihmisjärjen temmelyskenttä. Sen todellinen inspiraatio kielletään, ja teologit etsivät kilvan siitä virheellisyyksiä; ihminen näet haluaa paitsi olla Jumalaa viisaampi, myös siirtää hänet maailmansa ulkopuolelle.

Mutta Herra sanoo: "Miksi pakanat pauhaavat ja kansat turhia ajattelevat? Maan kuninkaat nousevat, ruhtinaat yhdessä neuvottelevat Herraa ja hänen voideltuansa (Kristusta) vastaan: 'Katkaiskaamme heidän kahleensa, heittäkäämme päältämme heidän köytensä.' Hän, joka taivaassa asuu, nauraa; Herra pilkkaa heitä." (Ps. 2)

Ei ole riittänyt, että vastavoimat pilkkaavat Kristusta ja hänen Profeettojensa ja Apostoliensa pyhää sanaa, vaan he ovat ivanneet myös hänen Kirkkoansa, joka haluaa pysyä puhtaassa Jumalan sanassa ja oikeassa opissa. Nämä vastustajat ovat ulkonaisen kristikunnan piirissä kirkollisissa ja teologisissa johtoasemissa ja myös muissa viroissa ja asemissa. Kansankirkko on opin vapauden kirkko. Kirkollisen yhteyden rakentaminen puhtaan luterilaisen opin yksimielisyydelle nähdään siellä kaikkein torjuttavimpana.

Se, joka on oppinut tuntemaan Kristuksen Vapahtajanaan ja päässyt hänen opetuslapsekseen, seuraa Vapahtajansa ääntä rakkaudesta Jumalaan. Hän on sitonut meidät sanaansa uhrautuneen rakkautensa sitein. Hän on sanonut: "Jos te pysytte minun sanassani, niin te totisesti olette minun opetuslapsiani; ja te tulette tuntemaan totuuden, ja totuus on tekevä teidät vapaiksi" (Joh. 8:31–32) Suurempaa aarretta kuin puhdas Jumalan sana meillä ei voi olla maan päällä. Siinä Jumala tulee luoksemme. Siinä hän ilmoittaa armonsa ja antaa meille hengelliset lahjansa. Ilman Jumalan sanaa meillä ei olisi Kristusta, ei armoa, ei pelastusta eikä taivasta, vaan vain lohduton pimeys.

Haluamme asettaa puhtaan Jumalan sanan ja oikean opin kunniapaikalle sydämissämme ja toiminnassamme.

Markku Särelä

Epävarmuudesta varmuuteen

Yksi uskonpuhdistuksen tärkeä puoli oli se, että se opetti ihmisille autuuden varmuutta. Uskonpuhdistajat moittivat vastustajiaan siitä, että näiden oppi jätti omattunnot epävarmuuteen. Näin tapahtui ja tapahtuu aina, jos autuuden perustukseen liitetään jotakin ihmisestä lähtöisin olevaa. Tunnustus toteaa senkin, että liha himoitsee Henkeä vastaan aina ja laki syyttää meitä hyviä tekoja tehdessämme. Tästä syystä uskon varmuus on poissa, jos autuus jollakin, edes pienimmällä, tavalla rakennetaan ihmisen itsensä varaan.

Minkä neuvon sitten saamme epävarmuutta vastaan ja millä voimme voittaa omantunnon ahdingon? Tunnustus ohjaa turvaamaan Kristukseen ja Raamatun sanaan: ”Näitä epäilyksiä vastustaakseen Paavali sanoo: ’Koska me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha.’ Meidän

tulee varmasti päätellä, että meille Kristuksen tähden lahjoitetaan vanhurskaus ja iankaikkinen elämä. Ja Aabrahamista hän sanoo: Hän uskoi toivoen, vaikka ei toivoa ollut.” (TK 1990, s. 137. Augsburgin tunnustuksen puolustus, IV, 320)

Näin käy selväksi uskon luonne. Se turvaa Jumalan lupaukseen ja omistaa Kristuksen armon. Perustukseksi tulevat varmat asiat. Jumalan Poika, kaikkivaltias Kristus, on sovittanut koko syntivelan. Jumalan oma sana tuo tämän sydämelle uskottavaksi. Missään kohden ei siis ole asiaa, jota tarvitsisi epäillä.

Tällainen usko lohduttaa sydämen. Usko antaa ilon ja rauhan. Se voittaa omantunnon epäilyt ja epävarmat tunteet. Tällainen usko myös antaa halua ja voimaa Jumalan lapsen vaellukseen, mutta ei koskaan tee teoista autuuden perustaa. KN

Pääopinkohtaperiaate

Uskonpuhdistuksen aikaan ei ollut juurikaan kiistaa siitä, tunnustetaanko Raamattu Jumalan Sanaksi. Jokseenkin kaikki osapuolet tämän tunnustivat. Kiistaa oli kuitenkin siitä, pidetäänkö yksin Raamattua vai sen lisäksi myös kirkon perimätietoa Jumalan Sanan vertaisena. Tämän johdosta tunnustus Yksimielisyyden ohjeen alussa selvästi tuo esiin periaatteen, jonka mukaan kaikki oppi ja opettajat on arvioitava yksin Raamatun sanan mukaisesti.

Pääkohta on Kristus

Uskonpuhdistus opetti paitsi ”yksin Raamattu” -periaatetta, myös sitä, että ihminen pelastuu yksin armosta, yksin uskosta ja yksin Kristuksen tähden. Tämä vanhurskauttamista koskeva periaate tunnetaan uskonpuhdistuksen sisältöperiaatteena.

Pelastuminen yksin Kristuksen tähden vaikuttaa myös siihen, miten tunnustuksemme käyttää ja selittää Raamattua. Perustana on, että Raamattu todella itse opettaa tarkoituksenaan ja pääasianaan uskoa Kristukseen, esim. Joh. 20:31: ”Nämä ovat kirjoitetut, että te uskoisitte, että Jeesus on Kristus, Jumalan Poika, ja että teillä uskon kautta olisi elämä hänen nimessään.”

Pääopinkohdan soveltaminen tunnustuksessa

Pääopinkohdan perusteella luterilainen tunnustus torjuu harhoja usein varsin lyhyesti. Kun Luther torjuu pyhien avuksihuutamisen, hän viittaa ensimmäisenä pääopinkohtaan: ”Antikristuksen harhoja on myös pyhien

avuksihuutaminen. Se on ristiriidassa ensimmäisen eli pääopinkohdan kanssa ja tekee tyhjäksi Kristuksen tuntemisen.” (Schm. opinkohdat II, II, 25)

Kun tunnustus teroittaa, että meillä on sama usko kuin Vanhan liiton pyhillä, se tuo perusteeksi pääkohdan: ”Vanhan liiton isät kuitenkin tunisivat lupauksen Kristuksesta, sen että Jumala tahtoo Kristuksen tähden antaa synnit anteeksi. Kun he siis olivat selvillä siitä, että Kristus oli tuleva lunastushinnaksi meidän synneistämme, he samalla tiesivät, etteivät meidän tekemme voi riittää maksuksi niin suuresta asiasta. Niinpä he uskoen turvautuivat lahjaksi saatavaan laupeuteen ja syntien anteeksiantamukseen, samoin kuin Uuden liiton pyhät.” (Augsburgin Tunnustuksen Puolustus, IV, 57)

Miten voimme oikein soveltaa pääopinkohtaperiaatetta?

Voimme torjua sillä väärä vaatimuksia. Jos joku vaatii pidättäytymään ruoista tai kunnioittamaan erityisesti joitakin tiettyjä päiviä, voimme todeta, että sellainen on pääopinkohdan vastaista. Yksityiskohtiin ei aina tarvitse edes paneutua, vaan tuoda esiin Kristus syntien sovittajana.

Pääopinkohtaperiaate auttaa myös torjumaan murhetta ja omantunnon hätää. Saattaahan uskovakin välistä joutua ahdinkoon, jopa lähes epätoivoon autuudestaan. Tämä voidaan kuitenkin karkottaa muistamalla Jumalan Sanan pääkohtaa, Kristusta, joka on tullut maailmaan syntisiä pelastamaan. Näin sanan lohdutus valaisee sydämen ja antaa ilon.

Pääopinkohtaperiaatteesta tarkemmin, samoin kuin muista tunnustuksen raamatunselitystä koskevista asioista voi lukea prof. Robert D. Preusin hyvistä ja helppolukuisesta kirjasta ”Miten luterilainen kirkko selittää Vanhaa ja Uutta Testamenttia”.

KN

Uskonpuhdistuksen johtavia periaatteita

Näin uskonpuhdistuksen muistopäivän aikoihin on hyvä palauttaa mieleen sen johtavia periaatteita, jotka luonnollisesti ovat yhä aidon luterilaisen kirkon luovuttamattomia aarteita.

Yksin Raamattu -periaate lähtee siitä, että Raamattu on Jumalan sana ja täysin luotettava Jumalan ilmoitus. Se ei voi pettää eikä johdtaa harhaan. Onhan se syntynyt Pyhän Hengen vaikutuksesta. Se kertoo meille Jumalan tahdon lain alueella elämäämme nähden. Se tuo julki evankeliumin, joka on iloinen sanoma siitä, mitä Jumala on Kristuksessa tehnyt meidän pelastukseksemme. Evankeliumi kutsuu meitä luottamaan Jumalan lupauksiin Kristuksessa ja olemaan aivan varmoja siitä, että Kristus on tie Jumalan luo taivaaseen. Samalla Raamattu on ainoa kristillisen opin lähde. Kristillinen oppi rakentuu ainoastaan Raamatulle, eikä mitään ulkopuolista lähdettä saa asettaa

samanarvoiseksi Raamatun kanssa.

Yksin Kristus -periaate tarkoittaa sitä, että meillä on yksi ainoa Vapahtaja ja syntien sovittaja, yksi ainoa tie taivaaseen, nimittäin Jeesus Kristus. Ihminen itse ei voi syntejensä sovittaa. Siihen tarvittiin ihmiseksi tullut Jumalan Poika. Hän yksin sen saattoi tehdä, ja hän sen myös teki. Kristus yksin on vanhurskautemme.

Yksin uskosta -periaate sulkee pelastuksesta pois kaikki ihmisteot ja ihmisen keksimät tiet. Vain usko Kristukseen vie taivaaseen.

Yksin armosta -periaate korostaa sitä, ettei syntiturmeluksen alaisella ihmisellä itsellään ole, mihin hän voisi pelastuksen asiassa vedota, ei vähäisintäkään ansiota, hyvää tekoa tai ominaisuutta. Hengellinen kuolema on täydellinen. Siitä voi vain Pyhä Henki armonvälineillään herättää. Siksi vain armo pelastaa. Tämä periaate loukkaa vanhan ihmismme kunniankipeyttä. Armo

on kuitenkin ainoa mahdollisuus, ja vain se antaa omalletunnolle rauhan.

Yksin armonvälineistä eli yksin sanasta -periaate tuo esille sen, että pelastus voi tapahtua vain Pyhän Hengen vaikutuksesta. Koska syntiin langenneen ihmisen hengellinen kuolema kattaa koko Jumala-suhteen alueen, ihminen voi pelastua vain armonvälineiden vaikutuksesta. Jumalan hyvä armoahto ja iankaikkinen armovalitus toteutuu täällä ajassa Hengen pyhityksessä ja uskossa totuuteen. Siksi tarvitsemme armonvälineitä ja olemme niistä pelastuksessamme ja uskonelämässämme täysin riippuvaisia.

Näihin periaatteisiin liittyy ja sisältyy muitakin tärkeitä periaatteita, joista ensimmäisenä mainitsin opillisen rehellisyyden. Oikeat opettajat tuovat julki oppinsa rehellisesti, avoimesti ja julkisesti ja

kutsuvat kaikkia sen omistamiseen. Väärät opettajat pyrkivät salaamaan oppinsa uskovalta kansalta säilyttääkseen heidän kannatuksensa. Toiseksi on tarpeen korostaa, ettemme rakenna uskoa ja oppia ihmisjärjelle emmekä tunteelle emmekä millekään ihmisessä olevalle. Kolmanneksi torjumme ajatuksen, että pyhitys olisi osa vanhurskautusta. Vaikka todellinen pyhitys elämässä on Pyhän Hengen aikaansaama, vanhurskauttamisemme Jumalan edessä ei rakennu sille, vaan yksin Kristuksen lunastustyölle.

Kansankirkko on julkisesti poikennut näistä luterilaisista periaatteista eikä sitä opin kannalta ole aikoihin voitu pitää tosi luterilaisena. Elämme suurta luopumuksen aikaa. Puhtaasta opista on tullut harvojen omistama aarre. Se velvoittaa sitä suurempaan kiitollisuuteen ja uskollisuuteen.

MS

Viides luomispäivä

1 Moos. 1:20–23: Ja Jumala sanoi: "Viliskööt vedet eläviä olentoja, ja lentäkööt linnut maan päällä, taivaanvahvuuden alla." Ja Jumala loi suuret merieläimet ja kaikkinaiset liikkuvat, vesissä vilisevät elävät olennot, kunkin lajinsa mukaan, ja kaikkinaiset siivekkäät linnut, kunkin lajinsa mukaan. Ja Jumala näki, että se oli hyvä. Ja Jumala siunasi ne sanoen: "Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää meren vedet, ja linnut lisääntykööt maan päällä." Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, viides päivä.

Viidentenä päivänä Jumala loi eläinkunnan kahteen elementtiin, veteen ja ilmaan. Luominen tapahtui edelleen koko ajan sanalla. Korostettua on, että Jumala loi "kunkin lajinsa mukaan". Lyhyessä luomisen kuvauksessa sanonta "lajinsa mukaan" esiintyy Raamatun ensimmäisessä luvussa yhteensä yhdeksän kertaa! Tätä Jumalan sanaa vastaan perkele on hyökännyt ja yhä hyökkää silmittömässä vimmassa. Perkele näet

haluaa riistää Jumalalta kunnian ja vastustaa kaikkea, mitä Jumala on teoistaan kertonut.

Luomissana vaikutti luomisen jälkeen edelleen hedelmällisyytenä. Luomissanasta johtuen lisääntymisen tapahtui kunkin lajin mukaan. Lisääntymiskäskey oli eläimille annettu siunaus. Vaikka luomisessa on tietty järjestys, se ei tapahdu evolutionistisesti lajista toiseen, vaan luomissana synnyttää juuri sen, minkä ajatuksen luomissana luotavasta kohteesta sisälsi. Koska kunkin lajin synnyn ja jatkuvuuden takana on Jumalan ajatus, Jumalan sana ja Jumalan siunaus, kehityshyppäykset lajista toiseen ovat jo ajatuksinakin luomiskertomuksen vastaisia.

Siitä, tunnustaako joku luomisen Raamatun kuvaamalla tavalla vai ajatteleeko hän evolutionistisesti, näkyy, uskooko asianomainen kaikkivaltiaaseen, elävään Jumalaan vai onko Jumala hänelle teoreettinen ihmisen oma ajatusluomus.

MS

Kuudes luomispäivä

1 Moos. 1:24–31: Ja Jumala sanoi: "Tuottakoon maa elävät olennot, kunkin lajinsa mukaan, karjaeläimet ja matelijat ja metsäeläimet, kunkin lajinsa mukaan." Ja tapahtui niin: Jumala teki metsäeläimet, kunkin lajinsa mukaan, ja karjaeläimet, kunkin lajinsa mukaan, ja kaikki maan matelijat, kunkin lajinsa mukaan. Ja Jumala näki, että se oli hyvä.

Ja Jumala sanoi: "Tehkäämme ihminen kuvaksemme, kaltaiseksemme; ja vallitkoot he meren kalat ja taivaan linnut ja karjaeläimet ja koko maan ja kaikki matelijat, jotka maassa matelevat." Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi hän hänet loi; mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. Ja Jumala siunasi heidät, ja Jumala sanoi heille: "Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää maa ja tehkää se itsellenne alamaiseksi; ja vallitkaa meren kalat ja taivaan linnut ja kaikki maan päällä liikkuvat eläimet." Ja Jumala sanoi: "Katso, minä annan teille kaikkinaiset siementä tekevät ruohot, joita kasvaa kaikkialla maan päällä, ja kaikki puut, joissa on siementä tekevä hedelmä; olkoot ne teille ravinnoksi. Ja kaikille metsäeläimille ja kaikille taivaan linnuille ja kaikille, jotka maassa matelevat ja joissa on elävä henki, minä annan kaikkinaiset viheriät ruohot ravinnoksi." Ja tapahtui niin. Ja Jumala katsoi kaikkea, mitä hän tehnyt

oli, ja katso, se oli sangen hyvää. Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, kuudes päivä.

Kuudentena päivänä Jumala loi ensiksi maaeläimet. Niitä oli kolme pääluokkaa niiden ulkoisen elinpiirin, tulevan käytön ja näön mukaan. Oli karjaeläimiä, matelijoita ja metsien asukkeja. Tässäkään tarkastelutapana ei ole tieteellinen luokitus, vaan kansanihmisen käyttämä luontainen havaintoihin perustuva tapa, ns. fenomenaalinen tapa. Bakteereista ja viruksista ei puhuta, koska ne eivät ole silmiinpistäviä. Hyönteisiä ei myöskään erikseen mainita omana ryhmänään. Kun nämä kaikki olivat luodut, Jumala jälleen katsoi sitä, mitä oli tehnyt, ja "näki, että se oli hyvä".

Seuraavaksi Raamattu siirtyy ihmisen luomiseen. Vaikka maaeläimet luotiin samana päivänä kuin ihminen, niin ihmisen luomisesta kerrotaan omana jaksanaan vasta sen jälkeen, kun Jumala oli todennut maaeläinten luomistyön hyväksi. Jo tällä tavalla Raamattu pitää ihmisen luomisen erillään eläinten luomisesta.

Ihmisen luomiseen liittyy myös Kolmiykseyden sisäinen neuvottelu: "Tehkäämme ihminen kuvaksemme, kaltaiseksemme" (jae 26). Jo edellä (jakeissa 3,6,8 jne.) Jumalasta käytetään monikollista Elohiim -muotoa, mutta predikaatti on yksikössä. Siten Raamattu alusta lähtien puhuu Juma-

lasta yhtenä Jumalana, joka samalla on kolme eri persoonaa. Tässä ihmistä luodessaan Jumala puhuu monikon ensimmäisessä persoonassa. Koko Kolmiykseys, jokainen persoona, Isä,

Sana ja Henki, osallistuu luomista-pahtumaan. Oppi Kolmiykseydestä ei ole ihmisten keksimä, vaan Raamatun ilmoittama ja opettama totuus. Se tulee esille jo Raamatun ensimmäisessä

luvussa ja sen jälkeen useissa tapahtumissa ja raamatunkohdissa.

Ihminen luotiin Jumalan kuvaksi, hänen kaltaisekseen. On vain yksi Jumalan kuva eli kaltaisuus. Koska Jumala on henki ja ajan ja kaiken aineellisen yläpuolella, Jumalan kuva ihmisessä tarkoitti ihmisen persoonaan liitettyjä hengellisiä ja aineettomia ominaisuuksia. Lankeemuksessa ihminen menetti Jumalan kuvan. Siitä, mikä oli puhdasta, pyhää ja kunniakasta, tuli alkuperäiskuvan irvikuva. Uudestisyntymisessä Jumalan kuva ihmisessä uudistuu. Sen Raamattu selittää: "... teidän tulee... uudistua mielenne hengeltä ja pukea päällenne uusi ihminen, joka Jumalan mukaan on luotu totuuden vanhurskauteen ja pyhyyteen" (Ef. 4:22–24). Jumalan kuvana ihminen oli myös iankaikkisuusolento, vaikka tähän ajalliseen maailmaan asetettu ja osa sitä.

Jumalan luomisajatus toteutui täydellisesti. "Sangen hyvä" (1:31) koski näkyväistä maailmaa joka kannalta: hengellisesti, eettisesti, ajallisesti ja toiminnallisesti. Ihminen oli Jumalan kuva, hän siis eli Jumalan yhteydessä ja oli vanhurskas ja pyhä. Aviopuolisoiden keskinäinen suhde vastasi avioliiton tarkoitusta ja aviorakkautta. Kaikki lukemattomat tähdet kulkivat radoillaan täsmällisesti ja ylistivät olemassaolollaan ja avaruuteen asetuilla voimilla Jumalan valtasuuruutta. Luotu maailma vastasi tarkalleen Jumalan ajatusta, suunnitelmaa ja tarkoitusta, jonka hän oli luomissanallaan

lausunut julki ja samalla toteuttanut. Mikään yksityiskohta tai myöskään suurempi tai pienempi kokonaisuus ei ollut syntynyt sattumalta, vaan oli tarkasti Jumalan suunnitelman mukainen. Kaikki, mitä oli syntynyt, sisältyi luomissanaan. "Kaikki on saanut syntynsä hänen kauttaan, ja ilman häntä ei ole syntynyt mitään, mikä syntynyt on" (Joh. 1:3). Mikään luomisteoista ei ollut myöskään sitä vastaan, minkä Jumala oli päättänyt iankaikkisuudessa ihmisen autuaallista iankaikkisuutta varten. Tekijä oli teokseensa tyytyväinen. Hän lausui siitä: "sangen hyvä".

Painokkaasti Raamattu mainitsee luomisen yhteydessä ihmisen luomisen Jumalan kuvaksi kolme kertaa ja korostaa vielä, että kaikki, mitä Jumala oli luonut, oli "sangen hyvä" (1:31). Se muodostaa vastakohdan sille, mitä sitten tapahtui, kun ihminen lankesi tottelemattomuuteen.

Tällaisen kuvan luomastaan sangen hyvästä maailmasta Jumala haluaa välittää meille sanallaan, ennen kuin hän seuraavassa luvussa siirtyy tarkemmin kuudennen päivän tapahtumiin. Nekin tapahtuivat tämän paljon puhuvan "sangen hyvä" -luonnehdinnan alla. On aina tarpeen muistaa, että tämä hyvä, onnellinen alkutila oli olemassa ennen ihmisen lankeemusta, missä ihminen menetti sisäisen rauhansa ja paratiisin ilon sekä kääntyi Luojaansa ja hyväntekijänsä viholliseksi.

Jumala loi ihmisen paitsi Jumalan kuvaksi, myös mieheksi ja naiseksi. Jumalan kuvana ihminen oli hengellinen olento, ajallisena olentona hän

oli mies ja nainen. Mies ja nainen yhdessä edustavat luomakunnassa lajia nimeltä ihminen. Kumpikin sukupuoli oli hengellisenä olentona Jumalan kuva; ajallisenä olentona ihminen oli jompikumpi. Lankeemuksessa Jumalan kuva turmeltui vastakohdakseen eikä sen jälkeen ihminen ole enää Jumala kuva, paitsi jos hän uudistuu siihen uudestisyntymisessä. Lankeemus vaurioitti myös sukupuolisuutta, niin että siinä voi esiintyä puutoksia ja sellaista suuntautuneisuutta, joka ei ole alkuperäistä. Kansanihmiset puhuvat "luonnonoikuista", Jumalan sanan kannalta voimme puhua lankeemuksen aiheuttamista vaurioista ihmismielessä ja -ruumiissa.

Jae 1:27 toteaa: "Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi hän hänet loi; mieheksi ja naiseksi hän loi heidät." Tähän liittyi erityinen siunaus: "Ja Jumala siunasi heidät, ja Jumala sanoi heille: 'Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää maa ja tehkää se itsellenne alamaiseksi; ja vallitkaa meren kalat ja taivaan linnut ja kaikki maan päällä liikkuvat eläimet.'" (1:28) Nämä jälkimmäiset asiat olivat ihmislajin kutsustehtävä kaikista muista luoduista lajeista poiketen.

Siunausta Jumala ei kokonaan ottanut pois ihmisen lankeemuksen tähden, vaan se jatkuu maailman loppuun saakka, vaikka tosin vaillinaisena, raskaana ja kivuliaana. Siunaus sisälsi hedelmällisyyden ja kyvyn alistaa maa ihmisen valtaan ja vallita luomakuntaa. Tähän kaikkeen ajallisena tehtävänä

täytyi liittyä luonnon ja luomakunnan rakenteeseen ja käyttäytymiseen liittyvää syvällistä tietoa ja viisautta. Sen oli määrä olla samalla osa ihmisen jumalanpalvelusta. Sehän juuri on jumalanpalvelusta, kun ihminen tekee sitä, mihin Jumala on hänet luonut ja mitä Jumala on hänelle käkenyt. Jos ihminen olisi ollut kuuliainen Jumalan käskylle, hän olisi nauttinut käskyyn liittyvää siunausta. Hän olisi samalla vaeltanut jumalanpelossa Jumalan yhteydessä sekä noudattanut totuutta vanhurskaudessa ja pyhyudessa Jumalan edessä.

Raamattu ei kerro meille, millä tavalla luomakunnan vallitseminen ilmeni paratiisissa eikä sitä, kuinka laajalle se ulottui. Emme tiedä, mihin määrään ihminen saattoi ennen lankeemusta vallita esimerkiksi luonnonvoimia, kuten merta ja tuulta. Toisaalta olosuhteet olivat ihanteelliset, koska vasta lankeemus toi muutoksen asiointilaan rangaistuksena synnistä.

Ihmisestä tuli "luomakunnan kruunu", sen valti. Luomakunnan palvominen Jumalan sijasta on ihmisen luomiskunnian häpäisemistä.

Ravinnoksi Jumala antoi linnuille, matelijoille, muille eläimille ja ihmiselle ruohot ja hedelmät. Lihan syöminen ei kuulunut alkuperäiseen maailmaan, vaan Jumala antoi ihmiselle luvan syödä lihaa vasta vedenpaisumuksen jälkeen (9:3). Nyt saamme hyvällä omallatunnolla syödä sekä kasvituotteita että lihaa. Lankeemuksen jälkeen eläimiä voitiin kyllä teurastaa ja käyttää niitä vaatetukseen ja uhraamiseen.

MS

Luther ja Raamattu

jatkoa

Sanainspiraatio ja Pyhän Raamatun ulkonainen selkeys

— — —

Ihminen ei halua, että hänelle julistetaan laista hänen syntinsä ja evankeliumista Jumalan armo. Juuri sellaisena hän on käpertynyt itseensä ja etäällä Jumalasta. Yksimielisyyden ohjeen toinen osa lainaa Lutherin sanoja ihmisen väärästä varmuudesta. "Maallisissa, ulkonaisissa, ravintoa ja ruumiillisia tarpeita koskevissa asioissa ihminen on taitava, järkevä ja tuiki toimielias, mutta hengellisissä, jumalallisissa, sielun autuutta koskevissa asioissa ihminen on kuin suolapatsas, kuin Lootin vaimo, jopa kuin pölkkö ja kivi, kuin eloton patsas, silmiään, suutaan, mieltään ja sydäntään käyttämätön. Eihän ihminen huomaa eikä tunne Jumalan kauhistavaa ja hirveää vihaa synnin tähden, vaan pysyy jatkuvasti, jopa tieteen taiten suruttomuudessaan, joutuen sen tähden tuhansiin vaaroihin ja lopuksi iankaikkiseen kuolemaan ja kadotukseen. Ei siinä auta rukoilemiset, pyytelemiset, ei kehotukset, ei edes uhkaukset ja nuhtelut: mikään opettaminen ja saarnaaminen ei tehoa häneen, ennen kuin hän Pyhän Hengen kautta tulee valaistuksi, käännettyksi ja uudestisyntytyksi." (TK 1948, s. 469s. YO 2,12–14)

Jos nyt sitten laki iskee, pulmana on, ettei ihminen halua uskoa sanaa armosta eikä voi sitä uskoa omasta voimastaan. Kun sydän sanoo armon sanaan pelkän "ei", miten sana voi olla varma? Jos jo ulkoapäin tulevan lain täytyy murskata suruton sydän ja saattaa se kärsimään katumusta (*contritio passiva*) (Smalkaldin opinkohdat 3,III,1ss., 30s.), niin armopäätös, josta kenelläkään luonnostaan ei ole edes aavistusta, voi tulla ja vaikuttaa vain ihmisen ulkopuolelta. Se voidaan kirjoittaa ihmisen sydämeen vain Jumalan kuolleista herättämisvoimalla, joka vasta tekee hengellisesti kuolleista hengellisesti eläviä. Tätä eikä mitään muuta tarkoittaa tulla Pyhän Hengen kutsumaksi ja kääntämäksi eli uskoontuloa, kuten jo Vähän katekismuksen kolmannen uskonkappaleen ensimmäinen osa opettaa. Siinä usko on "luja luottamus", jonka on saanut aikaan sydämessä Jumalan armosana.

"Daavidin viimeisten sanojen selityksessä" vuodelta 1543 Luther johtuu puhumaan 2 Sam. 23:1:n ja Hebr. 11:1:n johdosta ja lausuu: "Usko näet on ja sen tuleekin olla sydämen lujuutta, joka ei horju, epäröi, värise eikä epäile, vaan pysyy vahvana ja on asiastaan varma. Samanlainen sana on Jes. 40:8: 'Jumalan sana pysyy iankaikkisesti.' Pysyy, toisin sanoen, se pysyy lujana, on varma, ei peräänny, ei hellitä, ei vajoa, ei kaadu, ei erehdy. Jos nyt tämä sana tulee sydä-

meen oikean uskon myötä, se tekee sydämen kaltaiseksi, lujaksi, varmaksi ja vakaaksi, niin että se on taipumaton, pystypäinen ja kova kaikkea ahdistusta, perkelettä ja kuolemaa vastaan ja kaikkea muutakin vastaan. Se voi uhmaten ja ylväästi halveksia ja pilkata kaikkea, mikä pyrkii saamaan aikaan epäilyksiä, epärointiä, pahaa ja vihaa. Se tietää näet, ettei Jumalan sana voi hänelle valehdella. Se on... passiivista varmuutta, kun taas Jumalan sana on aktiivista varmuutta." (W2 III,1886s,§4; WA 54,32)

Pöytäpuheissa Luther voi sanoa: "Älkäämme erottako uskosta Pyhää Henkeä, joka on varsinainen varmuus sanassa. Häntä ei saada ilman sanaa, vaan vain sanan välittämänä. Paavilaisilla, turkkilaisilla ja sakramenttilaisilla ei ole varmuutta eikä siis myöskään Pyhää Henkeä, koska sen, mitä he väittävät omistavansa, on heillä mahdollisessa vanhurskaudessa" (liittyen omaan viisauteen ja omiin suoriin). (W2 XXII,466)

Heidän epävarmuutensa (*monstrum incertitudinis*, epävarmuuden hirviö) perustuu siihen, että he tukeutuvat omaan sydämeensä sen sijaan, että he nojautuisivat ilman ehtoja olevaan sanaan vanhurskaudesta.

Ylistys ja kiitollisuus pelastuskokemuksesta, jonka Jumala lahjoitti Lutherille sanan tiellä, kulkevat kauttaaltaan hänen selityksessään Gal. 4:6:een: "Kiittäkäämme siis Jumalaa siitä, että olemme päässeet vapaiksi mielettömästä epävarmuudesta, niin, että voimme varmasti päätellä Pyhän Hengen huutavan ja nostattavan mainitsemamme sanomattomat huokaukset sydämissämme. Ja tämä on perustuksemme: evankeliumi käskee meitä katsomaan, ei hyviin tekoihimme eikä täydellisyyteemme, vaan itse Jumalaan, joka lupaa, ja itse Kristukseen, välimieheemme. Paavi sitä vastoin käskee katsomaan, ei Jumalaan, joka lupaa, eikä Kristukseen, ylimmäiseen pappiin, vaan omiin tekoihimme ja ansioihimme. Epäily ja epätoivo ovat tästä viimeksi mainitusta välttämättömänä seurauksena, mutta tuosta ensin mainitusta seuraa varmuus ja ilo Hengessä: minähän riipun Jumalassa, joka ei voi valehdella. Hänpä sanoo: Katso, minä annan Poikani alttiiksi kuolemaan verellään lunastamaan sinut synneistä ja kuolemasta. Siis minä en saata epäillä, ellen kerrassaan tahdo kieltää Jumalaa. Juuri tämä osoittaa jumaluusoppimme varmuutta: se tempaa meidät pois omasta itsestämme ja asettaa

meidät oman itsemme ulkopuolelle, niin että me emme luota kykyymme, omaan-tuntoomme, tunteeseemme, henkilöömmme emmekä tekoihimme, vaan luotamme siihen, mikä on meidän ulkopuolellamme, toisin sanoen, Jumalan lupaukseen ja totuudellisuuteen, joka ei saata pettää." (WA 40 I, 589,1ss.; W2 IX,508s.)

Viime kädessä autuaaksitekevä usko on välitöntä uskoa (*fides directa*). Kun Yksimielisyyden ohje III,55 vetoaa A. Osianderia vastaan siihen, että kaikki se meidän vanhurskautemme, joka julistaa meidät vanhurskaiksi, on riidattoman reformatoorisen yksimielisyyden mukaan joka suhteessa meidän ulkopuolellamme (*extra nos*), se ilmenee suoraan Lutherilta itseltään, vaikka E. Hirsch halusi seipittää Lutherin olleen osianderilaisuuden lähde.

Luther kirjoittaa luennossaan Jesajasta: "Kuten kaste, alttarin sakramentti, Jumalan sana, vieläpä itse Kristus ovat sinun ulkopuolellasi, niin myös vanhurskautesi on ulkopuolellasi." (WA 25,368,33ss.)

Johanneksen evankeliumin lukujen 6–8 johdosta Luther sanoo: "Usko ei ole meidän tekoamme, sillä minut vedetään Kristuksen luo, jota en aisteillani tunne enkä näe. Sen vuoksi hän asettaa meidät sellaista esimerkkiä vasten, jota emme voi taputella ja johon emme voi tarttua ja hän tempaisee meidät itsemme ulkopuolelle – ja sydämemme ulkopuolelle – kauaksi itsestämme, ja vie minut Kristuksen varaan, jota en näe, tunne enkä kuule, ja hän haluaa, että riipun kiinni Jumalan Pojassa ja uskon häneen."

Uskovan ulkopuolella pysyvä pelastuksen perusta

Evankeliumi pysyy uskovalle Jumalan synninpäästön sanana, joka lausutaan hänelle hänen ulkopuoleltaan ja jonka uskova sellaisena hänen ulkopuolellaan olevana uskoo, jota sydän pitää varmana ja johon hän jatkuvasti Pyhän Hengen voimassa yhä uudestaan tarttuu. Lutherin kuuluisa autuaaksitekevän uskon määritelmä kuuluu: *Fides est, habere verbum in corde et non dubitare eo* (usko on sanan omistamista sydämessä sitä epäilemättä) (WA 43,570; W2, 382). Älköön kukaan jättäkö tätä vaille huomiota. "Viime kädessä ei ole kuitenkaan muuta neuvoa, kuin että kiinnyt yksin sanaan itsesi ja kaiken inhimillisen lohdutuksen ulkopuolelle." (W2 XI,455) Sanassa harjoittautuminen on uskon autuasta ja autuaaksitekevää taitoa. Kääntymyksestä kuolinhetkeen asti on kysymys katseen suuntaamisesta pois omasta itsestä ja sen kohdistamisesta Jumalan lupauksiin Kristuksen ansion tähden päyilemättä sivulle omiin ansioihin. Se on jatkuvaa yhä uudelleen tarttumista ansaitun helvetin edessä vieraaseen perustukseen, vieraaseen vanhurskauteen lupauksessa.

Tämä koskettaa samalla Hengen vaikuttaman sydämen uskon suhdetta inhimillisiin tuntemuksiin niiden pysyessä aina sanan alle asetettuina. Luther kirjoittaa lähinnä uskoon tulemistä ajatellen Gal. 4:6:n johdosta: "Tässä on paikallaan, että käännät silmäsi pois laista, teoistasi ja omantunnon tuntemuksista ja että tartut uskossa lupaukseen, armon ja elämän sanaan, joka jälleen rohkaisee omantunnon." (WA 40 I, 592,18–24). "Tuntemukset ovat näet vastoin uskoa ja usko on vastoin tuntemuksia." (W2 XI,627)

Sanan ensisijaisuus koskee alusta loppuun koko uskonelämää, niin varmasti kuin Jumala suo aika ajoin aidolle uskolle aitoja iloisia tuntemuksia. Itse asiassa kukaan ei voi Lutheria enempää ylistää tätä kätkössä olevaa, kiitollista uskon iloa, niitä suuria tuntemuksia, jotka virtaavat vapauttavasta luottamuksesta pelkkään armoon. Pyhän Hengen tapana on tarttua sydämeen eikä vain ymmärrykseen, ja sydän on täynnä liikettä. Kaikki tuntemukset kuitenkin ovat yhteydessä siitä silmänräpäyksestä lähtien omahyväiseen järkeen ja ovat sydäntä harhauttava ja myrkyttävä emotio, sikäli kuin se itse haluaa määrätä, mikä on hengellisesti totta ja mitä tulee uskoa. Silloin se heittää pelastavan uskon säännön yli laidan: "Älä jää itsesi tai uskosi varaan" (WA 10, I,1,126,14s.) Jumalan synnyttämä ja ylläpitämä usko vartiopaikalla on vastoin perittyä, syntiinlankeemuksen turmelemaa järkeä sekä ymmärrystä että tahtoa ja tuntemuksia koskevissa mielenliikkeissä, jotka kaikki toteuttavat uudestisyntyneen lihassa harhaisuuttaan. "Usko teurastaa järjen ja surmaa tuon pedon" (WA 40 I,361,7). "Usko sanoo näin: Minä uskon Jumalan puheen, mitä mahdottomuuksia, valheita, hulluuksia, heikkouksia, kauheuksia, lahkollista, perkeleellistä hän sitten puhuikin – jos järjeltä kysyt." (WA 40 I,361,1ss.)

Evankeliumin mukainen raittius tietää kaikesta tästä puheen ollen seuraavaa: Synnynnäiset havainnoinnin ja ajattelun, tahdon ja tuntemusten kyvyt ovat sinänsä peräisin luomisesta ja kuuluvat jäljellejääneeseen ihmisenäolemiseen. Kuten kaikki voimamme nekin ovat suhteessamme Jumalaan kokonaan syntiinlankeemuksen turmelemia ja joutuneet orjuuteen perkeleen alaisuuteen. Uskon kautta ne alistettiin Kristuksessa Jumalan vallan alle ja tosiasiaa alustavasti parannettiin, mutta ne eivät tulleet täysin terveiksi, vielä paljoa vähemmän niitä on tehty itsenäisiksi. Niistä ei tule koskaan uskon kantavaa perustusta eikä suinkaan sen oppimestaria. Jokainen järkeä ja tuntemuksia koskeva ja niiden käyttöä puolustava periaate teologiassa on alusta alkaen pelkkä kapina- ja lankeemusperiaate.

Tässä elämässä vanha ihminen yhä pahentuu uudistettuun järkeen sanan laajimmassa merkityksessä ja raastaa sitä alas. Ajattelukyvyllämme mukaan lukien kaiken, mikä erottaa meidät eläimistä, on Lutherin mukaan vanhurskauttamisessa, uskon syntymisestä ja myös sen säilyttämisestä puheen ollen pelkkä piikatyön tehtävä. Se kuluttaa muodolliset voimansa loppuun (saamatta mitään aikaan), jotta Pyhä Henki yksin vaikuttaisi ylhäältä käsin ennen kuulumattoman uskon ihmeen. Meidän on ilman omia ajatuksiamme mietittävä Jumalan sanaa ja pidettävä se voimassa "vastaan väittämättä". Mutta jos kristityssä tai kristikunnassa järki haluaa vapautua näistä rajoista, jos ajattelu tai tunnemyrsky tai itsekäs tahto mieli päteä Raamattua vastaan perityssä itserakkaudessaan – kuten sanotaan, itse päättää ja itse toimia – niin on vähintä "sulkea silmänsä ja pitää itseään houkkanä". Minkä verran nykyteologian itsenäisestä tiestä ja ylpeydestä mukaan lukien "positiivinen" ja "dialektinen teologia" jäisi jäljelle tätä periaatetta niihin sovellettaessa?

Lutherin vuosina 1537–1540 Matt. 19:13ss.:n johdosta pitämistä saarnoista lainaamme seuraavaa selitystä. Siinä uskonpuhdistaja ei halua etäännyä karvan vertaa kaikkien aikojen Seurakunnan yksinkertaisuudesta, ei myöskään tästä perusasteesta. "Mutta kaikessa tässä, kristitty, sinun pitää tulla lapseksi ja sanoa: 'Tosin en osaa sovittaa tätä yhteen, mutta minun täytyy tulla lapseksi ja antaa kantaa itseäni, sallia Kristuksen koskettaa itseäni ja siunata ja uskoa, mutta sen sijaan sulkea järkeni silmät enkä saa katsoa, miten se voisi olla mahdollista tai mahdotonta, vaan uskoa ja omaksua pelkkä yksinkertainen sana.' Samoin on laita kaikkien muidenkin uskonkohtien kanssa. Kun pakanat kuulevat, että Jumalan luonnollinen Poika on tullut ihmiseksi, he sanovat: "Mahdotonta!" Juuri niin, jos kysyt neuvoa järjeltä! Mutta sinun pitää kaikessa tässä antaa järjen mennä tiehensä ja olla siitä tuiki tietämätön, jopa surmata se, muuten et pääse taivaaseen... Sinun pitää antaa Jumalan sanan kantaa itsesi Kristuksen luo, silloin olet osallinen taivasten valtakunnasta... Juuri niinhän turkkilainenkin väittää ehtoollisen olevan pelkkää leipää ja viiniä, ja kasteen pelkkää vettä, jota kädellä valellaan, sanoen: 'Tätäkö pitäisi sanoa uudestisyntymisen pesoksi, kuten Tiitus-kirjeen kolmannessa luvussa lukee?' Se on heistä naurettavaa, sillä tällä vedellä ei saa lusikkaakaan puhtaaksi, miten ruumis ja sielu voisi sillä kylpeä. Järki ei voi käsittää uskonkohtia eikä myöskään kasteen eikä ehtoollisen sakramenttia. Siksi sanotaan, että sinun tulee tulla lapseksi ja sanoa: 'En sitä käsitä, näen vain vettä ja kuinka se vuodatetaan lapsukaisen päälle, mutta sitä, että kasteella on uudestisyntymisen ja syntien anteeksiantamisen voima sana kautta, siihen tahdon uskoa ja olla mielihyvin hupsu ja lapsi.' – Miksipä epäilevät lahkohenget haluavat sitoa uskon järkeen, kun kuitenkin usko ei voi olla samaa mieltä järjen kanssa!"

Sallittakoon kysymys: Miten tämä järki, joka jo sakramenteista puheen ollen epäonnistuu, voisi perustavassa opissa sanasta ja Raamatusta, jotka vasta ovat todella perustavia, olla uskon kanssa samaa mieltä tai viedä jotenkin syvempään ymmärrykseen niistä – tai jopa ulkopuolelta asettaa niille rajoja?

W.M. Oesch, suom. *MS.
jatkuu*

LAPSILLE

Viides päivä maan päällä

Huomatkapa mitä seuraavaksi tapahtuu! Maan päällä ei ollut vielä mitään elävää. Mutta nyt Isä puhui Pojan kautta: ”Viliskööt vedet eläviä olentoja, ja lentäkööt linnut maan päällä, taivaanvahuuden alla.” Ja Jumala loi suuria valaita sekä kaikenlaisia kaloja ja muita vedeneläviä, sekä kaikenlaisia isoja ja pieniä lintuja taivaalle. Ja Jumala siunasi ne sanoen: ”Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää.”

Tiedäthän, kuinka pieni lintu hautoo pesässä muniaan kunnes niistä kuoriutuu pieniä linnunpoikia? Myös kalanpoikaset kuoriutuvat ”munista”, eli kudusta. Ja kuoriuduttuaan pienet linnut ja kalat kasvavat, kunnes saavat itsekkin poikasia. Ja Jumala näki, että se oli hyvä. Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, viides päivä.

Kuinka suuri onkaan Isä, joka on tämän kaiken luonut! Kuinka suuri onkaan Poika, jonka kautta tämä kaikki on luotu! Kuinka suuri onkaan Pyhä Henki, joka tämän kaiken ilmoitti! Ylistä Jumalaasi, Jumalan lapsi! Kuinka kurjia ovatkaan ne ihmiset, jotka eivät Jumalaa ylistä!

Rukous

Rakastan ja ylistän sinua, Jumala, Isäni! Rakastan ja ylistän sinua, Poika, rakas Vapahtajani! Rakastan ja ylistän sinua, Pyhä Henki, joka olet tehnyt minut Jumalan lapseksi! Aamen.

Carl Manthey-Zorn, Weide meine Lämmer,
suomentanut Annaliisa Keisala

LAPSILLE

Kuudes päivä maan päällä

Isä puhui Pojan kautta: ”Tuottakoon maa elävät olennot, kunkin lajinsa mukaan.” Ja niin Jumala loi karjaeläimet: hevoset, lehmät, lampaat ja muut sen kaltaiset eläimet, joista ihmiset pitävät huolta. Hän loi myös matelijat ja hyönteiset, kuten käärmeet, madot, krokotiilit ja liskot, koppakuoriaiset, hyttyset, perhoset ja mehiläiset. Kaikki muutkin eläimet Jumala loi kuudentena päivänä: elefantit, leijonat, tiikerit, sudet, hirvet, jänikset, ynnä muut villieläimet. Ja Jumala näki, että se oli hyvä.

Yhdenkään näistä Jumalan luomista eläimistä ei tarvinnut pelätä toistaan. Sudet eivät vahingoittaneet lampaita, leijonat ja tiikerit eivät vahingoittaneet lehmiä, ja myös käärmeet ja krokotiilit olivat kilttejä. Ei ollut olemassa mitään pahaa. Eläimet eivät purreet tai syöneet toisiaan Jumalan pyhässä maailmassa. Kaikki käyskentelivät laimella rauhaisasti, vieretysten. Ja niiden tuli olla hedelmällisiä ja lisääntyä, jotta maailmaan tulisi aina uusia eläinpoikasia. Kaikista eläimistä osa oli uroksia ja osa naaraita. Samoin oli myös kalojen ja lintujen laita.

Kuinka kaunis maailma nyt olikaan! Meri kuhisi kaloja. Maata peitti vihreä ruoho ja kirjavat kukat, ja se oli täynnä hedelmiä ja puut varjostivat sitä. Kaikenlaiset eläimet juoksentelivat ja matelivat siellä, linnut lentelivät taivaalla, istuutuivat oksalle ja lauloivat. Mehiläiset ja hyttyset surisivat. Kaiken tämän yllä kaarsi kaunis taivas; päivällä paistoi aurinko ja yöllä loisti kuu ja tähdet tuikkivat. Kuinka kaunis maailma olikaan!

Mutta yhtään ihmistä siellä ei vielä ollut.

Rukous

Rakas Jumala. Kiitos, että olet luonut minut, ja kiitos, että olet luonut meille ihmisille näin kauniin maailman! Aamen.

Carl Manthey-Zorn, Weide meine Lämmer,
suomentanut Annaliisa Keisala

LAPSILLE

Jeesus ympärileikataan

Kun Jeesus-lapsi oli kahdeksan päivän vanha, ympärileikattiin hänet, ja hän sai nimen Jeesus, niin kuin enkeli oli Marialle ja Joo-sefille sanonut. Ympärileikkaus oli Jumalan määräämä merkki, jonka kautta Israelin kansa pääsi uskossa siihen liittoon, jonka Jumala oli Aabrahamin kanssa tehnyt.

Mikä liitto se sitten oli? Se oli Jumalan muuttumaton lupaus siitä, että Jumala olisi armollinen Israelin kansalle ja että heidän keskuudestaan syntyisi heille Vapahtaja.

Kuka ikinä ympärileikattiin ja uskoi, hän pysyi tässä liitossa Jumalan kanssa ja hänellä oli Jumalan armo, syntien anteeksiantamus sekä ikuinen autuus ja pelastus Vapahtajan tähden, joka oli tuleva. Mutta Jeesus-lapsihan oli itse tuo Vapahtaja! Eikä Jeesus ollut syntinen! Miksi hänet sitten ympärileikattiin?

Ensinnäkin, Jeesus oli yksi Israelin kansan lapsista ja siksi hänet tuli ympärileikata. Hän oli näet tullut lain alaiseksi. Toiseksi, Jeesus kantoi harteillaan kaikki maailman synnit. ”Herra heitti hänen päällensä kaikkien meidän syntivelkamme.” (Jes. 53:6.) ”Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!” (Joh. 1:29.) Jeesus-lapsi piti ympärileikata, jotta hän pysyisi liitossa Jumalan kanssa; siinä liitossa, jossa hän itse pesisi oman verensä kautta pois maailman synnit.

Samasta syystä tämä poikalapsi sai nimekseen Jeesus. Jeesus tarkoittaa Vapahtajaa, Autuaaksitekiää. Eikä se ollut pelkkä nimi: tämä lapsi oli todella Vapahtaja ja Autuaaksitekiä.

Rukous

Sinä olet minun Vapahtajani, minun Autuaaksitekiäni, rakas Jeesus. Aamen.

LAPSILLE

Marian puhdistautuminen ja Jeesuksen pyhittäminen

Kun israelilainen nainen synnytti esikoispoikansa, piti hänen pysytellä kotona neljäkymmenen päivän ajan. Sen jälkeen hänen piti mennä temppeeliin miehensä ja lapsensa kanssa. Siellä hänen tuli uhrata vuoden vanha karitsa ja yksi kyyhkynen. Ne olivat syntiuhri, joka piti uhrata sen vuoksi, että hän oli synnyttänyt syntisen ja kirokun lapsen. Tämän uhrin kautta he puhdistuisivat. Jos perhe oli hyvin köyhä, riitti uhriksi kaksi turturikyyhkystä tai kaksi nuorta kyyhkystä. (3. Moos. 12.)

Vielä jotain muutakin piti israelilaisten vanhempien tehdä, kun he toivat esikoispoikansa temppeeliin. Heidän tuli pyhittää, luovuttaa, hänet Herralle mutta saman tien lunastaa hänet takaisin tietyllä rahasummalla. Tämä tapahtui sen muistoksi, kun Herra surmasi Egyptin jokaisen esikoisen, mutta meni Israelin lasten talojen ohitse eikä surmannut heidän esikoisiaan. (2. Moos. 13.) Takaisinlunastaminen puolestaan oli muistutus siitä, että jokainen poikalapsi oli sinnyt ja syntynyt synnissä ja olisi siinä myös kuoleva ja kirottu, ellei häntä lunastettaisi – siis ellei Kristus, Vapahtaja häntä lunastaisi.

Kaiken tämän Maria ja Joosef tekivät Jeesus-lapsen ollessa neljäkymmenen päivän vanha, sillä niin Mooseksen laki määräsi.

Mutta miksi näin tehtiin myös Jeesus-lapsen kohdalla? Hänhän ei ollut sinnyt ja syntynyt synnissä, vaan hänen syntymänsä oli pyhä ja puhdas syntymä; tämä lapsi oli synnitön, pyhä ja puhdas. Niin, ja Jeesus-lapsi oli itse se karitsa ja kyyhkynen, joka uhrattaisiin maailman synnin vuoksi ja jota jokainen uhrattu karitsa ja kyyhkynen kuvasti. Hänen meidän vuoksemme vuodatettu verensä oli se lunastushinta, jota jokainen lunnasraha kuvasti. Miksi siis näin tehtiin myös Jeesuksen kohdalla?

Näin tehtiin, koska koko maailman synty ja synnin kirous oli Jeesuksen päällä. Jumala laski meidän syntisen ja kirokun syntymämme sekä kaikki syntimme Jeesuksen päälle. Ja niin olivat näiden köyhien vanhempien Jeesuksen puolesta uhraama kyyhkynen ja heidän maksamansa lunnasraha merkinä siitä, että Jeesuksen piti uhraaman itsensä maailman syntien vuoksi ja lunastaman maailman omalla verellään Jumalan vihalta ja kiroukselta.

Rukous

Oi, sinä suloinen, puhdas ja pyhä Jeesus-lapsi! Kaikki syntini on laskettu sinun päällesi ja sinä olet uhrannut itsesi minun syntieni vuoksi; sinä olet lunastanut minut! Tuhannet kiitokset sinulle siitä, rakas Jeesus! Aamen.

Carl Manthey-Zorn, Lasset die Kindlein zu mir kommen,
suomentanut Annaliisa Keisala

Voima

*Herra Jeesus Kristus,
sinä, jolle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan
päällä,
sinä, joka hallitset näkymättömällä voimallasi,
sinä, joka näet kaiken, mitä maailmassa tapahtuu,
joka näet lukittujen ovien taakse ja ihmisen sydämeen,
sinulla on valta avata lukot, tukkia ylpeät suut,
kaataa ahneuden pöydät ja kumota vääryyden voitot.
Sinä parannat sairaan sielun
ja kaiken rikkinäisen ja rikutun teet ehjäksi.
Kun sinä peset puhtaaksi,
ei kukaan voi enää sanoa sitä likaiseksi.
Kun sinä vapautat, olemme ikuisesti vapaita.
Kun sinä sanot, niin on.
Vielä on sinun voimasi salattu ihmisen katseelta,
mutta se ei tee sinusta voimatonta.
Sinulta saa voimaton voimaa
ja väsynyt väkevyyttä yllin kyllin.
Jotka sinuun uskovat, nostavat siipensä ja lentävät.
Matkalle jäävät synty, heikkous ja vaivat.
Sinun voimasi kantaa meitä
korkeimpaan korkeuteen asti.*

Uskonpuhdistus ja raamattuperiaate

On tärkeää ymmärtää, että uskonpuhdistuksessa ei ollut kyse uskon täydellisestä uudistamisesta. Päinvastoin, se oli olemassa olevan uskon puhdistamista siihen kertyneestä ”liasta”. Nostan esille kaksi esimerkkiä siitä, miten luterilaiset ymmärsivät uskonpuhdistuksen luonteen 1500-luvulla.

Yksin Raamattu-periaate ja kristillinen oppi

Jokaisen kristillisen opin on perustuttava Jumalan sanaan, pyhään Raamattuun. Tämä ei kuitenkaan 1500-luvulla tarkoittanut sitä, että kristillistä oppia olisi alettu muotoilla tyhjästä pelkän Raamatun avulla. Raamattua käytettiin olemassa olevan opillisen perinteen arvioimisessa: se, mikä oli Raamattua vastaan, karsittiin pois, mutta raamatunmukainen säilytettiin. Kristillisen opin kysymysten kanssa otettiin aina selvälle, mitä varhaiset kristityt olivat ajatelleet ja koeteltiin, oliko se Raamatun mukaista. Esimerkiksi Lutherin kirjoitukset vilisevät viittauksista Augustinuksen ja muiden kirkkoisien teoksiin.

Oikean, kristillisen opin jatkumon tunnustaminen on oikeastaan vain uskoa siihen, että Pyhä Henki toimii

Kirkossa; Jumala ei ole jättänyt Kirkkoa ilman johdatustaan. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että jotkut Kirkon opettajat olisivat erehtymättömiä. Joinain aikakausina on pikemminkin ollut niin, että hengellisen pimeyden keskellä on vain hivenen näkynyt se, että Jumala on antanut evankeliumin valon säteiden loistaa syvän hengellisen sokeuden keskellä. Hyvät opettajat, jotka ovat johtaneet Kristuksen lampaita uskollisesti kohti iankaikkisia laitumia, ovat suuria Jumalan lahjoja. Heidän opetuksensa ohjaa meitä syvemmälle Jumalan sanan ymmärtämisessä. Siksi luterilaiset eivät suinkaan vähätelleet entisiä opettajia tai sivuuttaneet heidän opetustaan.

Yksin Raamattu-periaate ja jumalanpalvelus

Luterilaisen uskonpuhdistuksen suhde jumalanpalvelusuudistuksiin poikkesi paljon muusta uskonpuhdistusliikeshinnästä. Luterilaiset eivät lähteneet repimään kuvia, rikkomaan krusifikseja tai kaatamaan alttareita, vaan he säilyttivät huomattavan paljon vanhaa perinnettä. Tällä he halusivat nimenomaan ilmaista, että heidän uskonsa ei ollut mitään uutta, vaan sitä

uskoa, jota oli aina tunnustettu, tosin ei kaikkina aikoina sen täydessä puhtauudessa. Jumalanpalvelus kantoi hyvin vahvaa viestiä sisällään.

Monilla perityillä tavoilla ja esi-neistöllä oli erittäin positiivinen oppiin liittyvä sisältö ja siksi niistä haluttiin pitää kiinni. Luther esimerkiksi sanoi, että moni ihminen oli keskiajalla pelastunut, kun kuolinvuoteella katseen kohteeksi tuotiin krusifiksi eli risti, johon on kuvattu kärsivä Jeesus. Jumalanpalveluksessa krusifiksi tarjoaa katseelle hyvän kohteen, johon se voi jäädä lepäämään. Joitakin tapoja luterilaiset taas muuttivat huomattavasti parempaan suuntaan. Tästä osuvan esimerkin tarjoaa ”elevaatio”. Roomalaiskatolisessa messussa pappi kohotti siunatut ehtoollisaineet alttariin päin kääntyneenä kohti taivasta uhrina Jumalalle. Luterilaiset muokkasivat tätä ellettä niin, että pastori ojensi ehtoollisaineet kohti kirkkokansaa näin ollen viestien, että nämä on annettu heidän edestään. Toisena esimerkkinä mainittakoon saarna. Saarnojen keskukseen palasi ristiinnaulittu Kristus ja saarnasta tuli jälleen yksi jumalanpalveluksen pilareista niin kuin se oli ollut varhaiskirkon aikaan.

Joissakin luterilaisissa kirkoissa jumalanpalveluselämän rikkaus on säilynyt paremmin kuin toisissa. Piristävän esimerkin rikkaasta jumalanpalveluselämästä tarjoaa C.F.W. Walther: ”Nuo mainitut protestanttiset yhteisöt sanovat: kaikista protestanttisista kirkoista on oikeastaan luterilainen kirkko kaikkein vähimmin puhdistettu, sillä siinä on vielä paljon paavilaista hapatusta jäljellä. Sitten he mainitsevat ensiksi pappisvaatetuksen, sitten öylätit, joita me käytämme tavallisen leivän asemesta pyhää ehtoollista vietettäessä, sitten ristiinnaulitunkuvan alttarilla ja kynttilät kirkossa, saarnaajan veisuun alttarilla, pyhän ristinmerkin käytön, polvistumisen Jeesuksen nimeä mainittaessa – kaikki viattomia menoja, joihin luterilainen kirkomme ei suinkaan kytke pelastusta ja autuutta, mutta joita se ei liioin voisi selittää synniksikään. Eihän ainoankaan luodun ole lupa selittää synniksi sellaista, mitä Jumala ei sanassaan ole sanonut synniksi; siinä mitä Jumala ei ole käskenyt tai kieltänyt, vallitsee vapaus.” (Laki ja evankeliumi, s. 189)

Mika Bergman

Kristittynä ei-kristityssä maailmassa

Hihhuli. Kaikistakin uskovista joskus käytetty halventava nimitys, jonka varmasti jokainen tuntee. Sinusta ei toivottavasti ole koskaan käytetty tätä nimitystä, mutta joskus sellaista tapahtuu. Joidenkin ihmisten on vaikea ymmärtää tai suvaita kristittyjä, koska he ajattelevat ihmiselämän perimmäisistä kysymyksistä toisin.

Sanoma Jumalan armosta loukkaa monia ihmisiä, koska he eivät haluaisi myöntää tarvitsevansa armoa. Monelle ajatus Jumalasta, jolle ihminen on vastuussa teoistaan, on vastenmielinen. Tällaisia myös kristityt ovat luonnostaan, ilman Jumalan armoa. Mutta Jumala tekee ihmeitä ja synnyttää uskoa kuolleissa sydämissä, niin kuin hän on tehnyt meidänkin kohdallamme. (Ef. 2:1) Siksi on syytä rukoilla niiden puolesta, jotka meitä vihaavat (Matt. 5:44), että hekin voisivat pelastua.

Kristittyinä meidät on kutsuttu kunioittamaan kaikkia ihmisiä. Emme ole kaikkien kanssa samaa mieltä emmekä voi pitää kaikkien ajatuksia tosina ja hyväksyttävinä, mutta meidän kuuluu silti pyrkiä osoittamaan heitä kohtaan samanlaista rakkautta, jolla Jumala on rakastanut meitä. Ikävä asenne kristittyjä ja kristinuskoa kohtaan on ennen kaikkea sitä osoittavan henkilön kannalta hyvin surullinen asia, koska se merkitsee, että hän kieltäytyy Jumalan rakkaudesta ja armosta elämässään. Siksi oikea suhtautumistapa uskovia tai kristinuskoa parjaavia kohtaan ei ole suuttuminen, vaan lempeys. ”Älkää kostako pahaa pahalla, älkää her-

jausta herjauksella, vaan päinvastoin siunatkaa” (1. Piet. 3:9).

Negatiivinen suhtautuminen kristinuskoon on helpompi kestää, kun muistaa, että se ei oikeastaan kohdistu meihin henkilökohtaisesti, vaan Kristukseen. Hän on kantanut ihmisten vihamielisyyden ja hän kyllä kestää sen. Jos kristittynä eläminen tuntuu raskaalta, saat antaa kuormasi Jeesuksen kannettavaksi. Hän haluaa auttaa sinua ja osaa suhtautua tilanteeseesi myötätunnolla.

Jumala on antanut seurakunnan uskovien keskinäistä yhteyttä varten. Se auttaa erityisesti silloin, kun kristittynä eläminen on vaikeaa. ”Kahden on parempi kuin yksin... Jos he lankeavat, niin toinen nostaa ylös toverinsa... yksinäisen kimppuun voi joku käydä, mutta kaksi pitää sille puolensa. Eikä kolmisäinen lanka pian katkea.” (Saarn. 4:9–12) Käytä hyödyksesi tätä Jumalan lahjaa! Seurakunnan kautta Jumala lohduttaa, varjelee ja antaa rohkeutta elää kristittynä.

Saat olla rohkeasti kristitty. Ole sellainen kuin Jumalan armosta olet. Jos se loukkaa tai ärsyttää jotakuta, se on hänen ongelmansa. Sinä olet Jumalan lapsi, jota hän rakastaa ja auttaa. Sinun ei tarvitse pelätä ihmisiä, vaan päinvastoin voit osoittaa heille ystävällisyyttä ja rakkautta. Se ei aina ole helppoa, mutta Jeesus haluaa antaa siihen voimaa. Ja hän on jo pelastanut sinut ja kantanut kaikki syntisi ja heikouktesi. Jää hänen armonsa turvaan.

Vesa Hautala

Mikä uskossa on aivan keskeisintä?

Jeesuksen seuraaminen voi tuntua raskaalta taakalta. Usko voi joskus näyttää kieltokokoelmalta, joka tukahduttaa elämää: emme saa juoruta, emme saa harrastaa seksiä ennen avioliittoa, emme saa rikkoa avioliittoa, emme saa ryypätä, emme saa valehdella, emme saa himoita toisen omaa, emme saa kiroilla, emme saa olla laiskoja, emme saa olla ylpeitä, emme saa ajatella vain itseämme ja niin edelleen... Varsinkin lehdissä ja telkkarissa kristinuskon poikkeuksetta esillä silloin, kun kristinuskon edustamat vanhanaikaisina pidetyt arvot ovat hyökkäyksen alla.

Toivottavasti sinulta ei kuitenkaan ole unohtunut, mikä on uskossamme aivan keskeisintä. Ei, se ei ole naispappeuden eikä homoliittojen vastustaminen. Se ei myöskään ole häikäisevän hieno kristillinen vaellus, jonka edessä pakanat joutuvat haukkomaan henkeään. Se ei ole edes opin täysin puhtaana pitäminen. Kristinuskon aivan ytimessä on iloinen uutinen: Jeesus Kristus on kukistanut kuoleman. Hän on voittanut paholaisen. Hän on ostanut meidät vapaiksi kado-
tuksesta kalliilla verellään. Tässä ei ole kysymys siitä, mitä me teemme, vaan siitä, mitä Jumalan Poika on tehnyt meidän edestämme. Meidän täytyy olla kristittyjä juuri sen takia, että olemme rikkoneet Jumalan käskyjä vastaan. Syntiset tarvitsevat syntisten Vapahtajaa. Ehkä joku ylhäällä mainitsemistani käskyistä painaa aivan erityisesti omaatuntoasi. Jos näin on, saat painaa syvälle mieleesi, että kristillisyyttäsi ei mittaa se, kuinka hyvin olet onnistunut elämään Jumalan käskyjen mukaan. Kristillinen usko on sitä, että epätoivoisina itsestämme, paljon rikkoneina, löydämme lohdun Jumalan Pojan haavoista. Olet saanut kaikki syntisi anteeksi, kun Jumala kietoi sinut Poikansa ansioihin pyhässä kasteessa.

Ja kyllä, kristinuskoon liittyy paljon käskyjä. Mutta niiden ei tarvitse olla ankeita. Meidän ei tarvitse yrittää kelvata Jumalalle, mutta saamme palvella häntä ja lähimmäisiämme noudattaen hänen lakiaan. Ja kun rikomme Jumalan tahdon, saamme aina palata Kristuksen luo ja vastaanottaa anteeksiantamuksen Jumalan sanan ja ehtoollisen kautta. Saamme rakastaa, koska meitä on rakastettu.

Mika Bergman

Millainen olisi 2010-luvun uskonpuhdistus?

Uskonpuhdistus on luterilaisille merkittävä historiallinen tapahtuma. Rohkea ja tinkimätön Jumalan sanan seuraaminen synnytti luterilaiset kirkot. Omien seurakuntiemme syntyhistoria 1920-luvulla on samantapainen. Mutta nämä menneet uskon teot eivät saa jäädä vain yleväksi historiaksi. Uskonpuhdistukselle on tarvetta myös tänään!

Uskonpuhdistuksen perussanoma oli paluu evankeliumiin, jonka julistus oli vuosisatojen kuluessa hämärtynyt. Evankeliumi on hyvä sanoma Kristuksesta. Tähän sanomaan palaaminen ja siinä pysyminen on edelleen aivan yhtä tärkeää ja ajankohtaista kuin se oli 1500-luvulla.

Uskonpuhdistuksen pyrkimyksenä oli paluu Kirkon juurille ja perustukselle. Kirkon perustus on Kristus (1 Kor. 3:11.). Hän on myös juuri ja runko, josta elämä virtaa viinipuun oksiin (Joh.15:5). Näin pysyminen viinipuussa ja Kirkon horjumattomalla perustuksella on Kristuksessa pysymistä sanan ja sakramenttien kautta, joissa hän tulee luoksemme. Niiden äärelle on palattava, jos niistä on yksilöinä tai yhteisöinä etäännytty.

Tämä uskonpuhdistuksen sanoma puhuttelee myös 2010-luvulla eläviä sekä STLK:ssa että kaikkien Suomen kristittyjen keskuudessa. Me emme arvosta evankeliumia tarpeeksi. Emme seiso aina horjumatta Kirkon perustuksella emmekä aina tuota viinipuun oksina sellaista hedelmää, kuin Herra tahtoo. Joukossamme on paljon penseitä ja evankeliumin unohtaneita. Mutta Jumala tahtoo olla meille armollinen ja vahvistaa meitä. Hän haluaa virvoittaa evankeliumin ilosanomalla ja luoda uutta elämää sammuneissa sydämissä.

Kirkollisesti uskonpuhdistuksen periaatteiden seuraaminen 2010-luvulla merkitsee lähtemistä väärästä yhteydestä, niin kuin 1500-luvullakin. Se merkitsee hakeutumista sinne ja pysymistä siellä, missä Jumalan sana puhtaasti saarnataan ja sakramentit jaetaan Kristuksen asetuksen mukaan. (Augsburgin Tunnustus, kohta VII) Tämä voi merkitä vaikeita ratkaisuja. Mutta Jumala on luvannut pitää omistaan huolen ja johdattaa heidät virvoittavien vetten ääreen (Ps. 23). Niin hän on tehnyt aina Kirkonsa historiassa.

Yksilötasolla uskonpuhdistuksen sanoma kutsuu 2010-luvulla jokaista kristittyä armonvälineiden yhteyteen. Sellainen kristillisyyys, jossa jumalanpalvelukseen tullaan silloin kun siltä tuntuu, ei ole uskonpuhdistuksen evankelisen hengen mukaista. ”Älkäämme jättäkö omaa seurakunnan-

kokoustamme, niin kuin muutamien on tapana” (Hebr. 10:25), kehottaa Heprealaiskirjeen kirjoittaja. Evankeliumi on uskolle yhtä välttämätön kuin ruoka ja juoma ruumiille. Siksi meidän pitää – ja me saamme! – tulla ottamaan Jumalan pelastavat lahjat sanassa ja sakramenteissa vastaan niin usein, kuin mahdollista. Jumala kutsuu meitä lempeästi sanansa ääreen ja ottaa vastaan heikotkin. Isä sulkee palaavan lapsen syliinsä. Saamme tehdä parannusta tässä asiassa Jumalan armon avulla.

Uskonpuhdistus merkitsi evankeliumin lohdutusta ahdistuneille ihmisille. Se sai aikaan uutta paloa ja intoa. Saakoon sama tapahtua myös tänään samojen armonvälineiden kautta kuin silloin. Sana ja sakramentit lahjoittavat ymmärryksen ylittävän Jumalan rauhan myös ahdistuneelle nykyihmiselle. ”Jeesus Kristus on sama eilen ja tänään ja iankaikkisesti.” (Hebr. 13:8)

Uskonpuhdistuksen luonteeseen kuuluu myös se, että kun kristityt saavat virvoituksen evankeliumista, Jumala antaa halun viedä hyvää sanomaa eteenpäin. Myös 2010-luvulla Herra haluaa avata ovia työhön, kun pyrimme tekemään sitä. Hän antaa tahtonsa mukaan mahdollisuuksia lähetystyölle koti- ja ulkomailla sekä tilaisuuksia tunnustaa uskoa yksityisessä elämässä. Saamme elää todeksi rukouksen ”tulkoon sinun valtakuntasi”.

Pohjimmiltaan uskonpuhdistuksessa on siis kyse Kristuksesta ja hänen hankkimastaan pelastuksesta. Tämän evankeliumin varaan jäämme.

Lutherin ja Zwinglin ehtoolliskiista

Marburgissa käytiin lokakuussa vuonna 1529 luterilaisten ja sveitsiläisten reformoitujen teologien välinen neuvottelu yhteyden toivossa. Sopua ei kuitenkaan syntynyt. Neuvottelut kaatuivat yhteen sanaan: ”on”. Luther näki reformoitujen johtohahmon, Zwinglin, ehtoollisopin olevan oikean opin vastainen. Hengellinen yhteys oli mahdotonta. Mutta miksi Luther oli niin jyrkkä tässä kysymyksessä? Nostan esille pari näkökulmaa.

Sielunhoidollisuus

Luterilaista ja reformoitua uskonpuhdistusta erotti toisistaan keskeinen piirre: Sveitsissä huolena oli yhteiskunnan moraalisen tilan kohentaminen ja järjen rooli, kun taas luterilaiset halusivat varmuuden siitä, että Jumalan armo kuului heillekin. Lutherin tapa käsitellä asioita oli sielunhoidollinen. Hän oli elänyt sielunhädässä ja löytänyt Jumalan sanasta rauhan omantunnon syytöksiä vastaan.

Zwinglin ajattelussa järki asetti rajat Jumalalle. Hänestä oli mahdotonta, että ääretön Jumala voisi olla läsnä leivässä ja viinissä. Siksi hän ajatteli, että Kristuksen sanat: ”Tämä on minun ruumiini” pitäisi tulkita: ”Tämä merkitsee minun ruumistani”. Leipä olisi ollut siis vain Kristuksen ruumiin merkki. Zwingli ajatteli, että usko otti

vastaan sanan Jumalan armosta ja suu otti leivän vastaan pelkkänä tyhjänä merkinä Kristuksen kuoleman muistoksi. Hänen mukaansa Jeesuksen ruumis oli sidottu taivaaseen ja oli leivästä niin kaukana kuin taivas on maasta.

Lutherille järki on uskon vihollinen silloin, kun se menee Jumalan ilmoituksen edelle ja kertoo mitä Jumala pystyy tekemään. Luther näki, että jos hän olisi lähtenyt mukaan Zwinglin järkeilyyn, usko kärsisi nopeasti haaksirikon. Esimerkiksi omantunnon ahdistuksessa on paljon järkevämpää uskoa, että Jumala on vihainen ja haluaa tuomita helvettiin, kuin että hän olisi lepytetty Kristuksen uhrin tähden. Tämän takia järkeilyn tulee vaieta Raamatun äärellä ja uskon tarttua Jumalan selviin sanoihin: ”Tämä on.”

Sakramentin objektiivinen luonne

Zwinglin näkemykset veivät siis johdonmukaisesti koko Raamatulta luotettavuuden. Tämän lisäksi on kuitenkin hyvä muistaa, että itse ehtoollisella oli tärkeä tehtävä Lutherin hengelliselle elämälle. Meidän ei koskaan tule nähdä ehtoollisen asetussanoista kiinnipitämistä ainoastaan muun Raamatun luotettavuuden takeena! Lutherin ajattelussa Kristuksen ruumiin ja veren läsnäolo ehtoollisaineissa on

hyvin konkreettista. Jos ehtoollisessa ei ihan oikeasti saada Jeesuksen ruumista ja verta, sillä ei ole erityistä merkitystä suulliseen sanaan verrattuna. Nyt kuitenkin ehtoollinen antaa erityisen lohdutuksen, koska siinä Golgatan uhri tuodaan käsin kosketeltavasti meille. Se tuodaan ihan suuhumme asti. Se tuodaan meille uskostamme riippumatta, vaikka vain Kristuksen sanoihin uskova nauttiikin sen autuudekseen. Näin Jumala haluaa viedä meiltä kaikki epäilyksen aiheet siitä, kuuluuko armo meille.

Zwinglin ehtoollisoppi oli Lutherin opista paljon kauempana kuin roomalaiskatolinen oppi. Rooman kirkon opettaman transsubstantiaatioopin ongelma on siinä, että tietystä epäraamatullisesta filosofisesta tavasta hahmottaa Jeesuksen läsnäolo ehtoollisessa tehtiin pelastuksen kannalta välttämätön uskonkohta. Näin kiellettiin Raamatun opetus siitä, että leipä ja viini säilyttävät olemuksensa asetussanojen lausumisen jälkeenkin (1 Kor. 10:16–17). Ongelma ei ollut siinä, että roomalaiskatoliset olisivat opettaneet Jeesuksen ruumiin ja veren liian konkreettista läsnäoloa ehtoollisessa. Luterilaiset uskovat, että Kristus on aivan yhtä konkreettisesti ehtoollisessa läsnä, kuin roomalaiskatolilaiset ajattelevat. Sana ”on” tarkoittaa todella ”on”. Leipä on Kristuksen ruumis ja

viini on Kristuksen veri. Luterilaiset tunnustuskirjat kyllä torjuvat sen, että ehtoollisella leipä ja viini muuttuisivat Kristuksen ruumiiksi ja vereksi, mutta tämä ei suinkaan estänyt Martin Chemnitziä, joka oli yksi tunnustuskirjojen laatijoista, kirjoittamasta ehtoolliseen liittyen: ”Tämä on varmasti suuri, ihmeellinen ja todella jumalallinen muutos (mutatio)” (Exam. Conc. Trident., Berlin 1861, ed. Preuss, s. 313). Leipä ja viini eivät katoa minnekään asetussanojen lausumisen jälkeen, mutta siellä, missä ennen oli vain leipää ja viiniä, on nyt (myös) Kristuksen ruumis ja veri.

Näin opetti Luther, näin opetti toinen Martti, Martin Chemnitz, ja näin opettaa luterilainen kirkko. Tähän joukkoon meidänkin on hyvä pitäytyä! Älkäämme koskaan suhtautuko ehtoolliseen välinpitämättömästi! Välinpitämättömyys ehtoollisen suhteen on asetussanojen kieltämistä käytännössä. Se on zwingliläisyyttä. Se, että tällä hetkellä meillä ei ole mahdollisuutta nauttia useammin ehtoollista, on todellinen surun aihe. Mitä useammin osallistumme ehtoolliselle, sitä enemmän kunnioitamme sitä. Silloinhan tunnustamme teoillamme: emme voi elää ilman tätä Jumalan suurta lahjaa. Tässä on Kristuksen ruumis. Tässä on Kristuksen veri.

Mika Bergman

Missä kohdassa ehtoollisopissa luterilaiset eroavat ratkaisevasti paavilaisista

Paavilaiset uskovat, että ehtoollisessa pappi joka kerta uhraa Kristuksen uudestaan. Tätä käsitystä Luther kutsui lohikäärmeen pyrstöksi. Me luterilaiset sen sijaan uskomme, että Kristus on yhdellä uhrilla ottanut pois koko maailman synnin eikä häntä tarvitse eikä voi uhrata uudestaan. Ehtoollisessa Kristus antaa meille sen, mitä hän kertakaikkisella uhrillaan sai aikaan eli synnit anteeksi.

Ehtoollisessa ei ole ensisijaisesti kysymys siitä, mitä me teemme, vaan siitä, mitä Kristus on tehnyt ja mitä hän meille siinä lahjoittaa. Toki mekin teemme jotakin eli me kiitämme ja rukoilemme. Mutta meidän tekemisemme ei anna meille syntejä anteeksi, vaan yksin Kristuksen teko. Kun käymme ehtoolliselle, ajattelemme Kristuksen katkeraa kärsimystä ja kuolemaa ja hänen verenvuodatustaan meidän suurten syntisten edestä. Siihen panemme turvamme, kun saamme nauttia Kristuksen tosi ruumiin ja tosi veren syntiemme anteeksisaamiseksi. Uskomme, että niissä on meille hankittu iankaikkinen elämä ja autuus, niin kuin Kristus on kuoleista noussut, elää ja hallitsee iankaikkisesti.

On totta, että roomalaiskatolinen ehtoollisoppi on lähempänä luterilaista kuin reformoitu oppi, mutta eroaa siitä suuresti ja on muistettava, että se on kauhea ja kartettava. Paavilainen muuttumisoppi taas liittyy väärään oppiin saarnavirasta ja paavin vallasta.

Kristuksen ruumiin ja veren läsnäoloa ehtoollisessa ei saa aikaan pappi paavin hänelle välittämällä kyvyillä, vaan läsnäolo perustuu Kristuksen kertakaikkiseen asetukseen ja asetussanojen voimaan.

Unohtumatonta

*Ravitse minua sanallasi, Herra
Ruoki läsnäolollasi
Anna maistiaisia
Herätä ruokahaluni
Tarjoa arkisten välipalojen jälkeen
täysi illallinen
Pyhäpäivän juhla-ateria
alkupaloiheen ja jälkiruokineen*

*Ja niinhän sinä teet, Herrani
Katat täyden pöydän
Mitään ei puutu
Kaikki on valmiina
Hellit aistejani, sieluani
Et jätä nälkäiseksi
Saan täytyttyä kaikesta siitä hyvästä
mitä jaat*

*Anna minun tulla iloiten pöytääsi
aterioimaan kaikkien niiden kanssa,
jotka ovat siskoja ja veljiä Herrassa
Ottamaan ja syömään
Murtamaan murettua murtuneille
Juomaan yhteisestä pelastuksen maljasta
Muistamaan kuoleman kuolemaa
ja Elämän ylösnousemusta*

*Pyhä maku huulilla
laulamaan kiitosvirttä
taivaallisesta ateriasta
Unohtumattomasta*

Nimim. Vaeltaja

Yhteisillä kesän 2012 leireillä oli perinteisesti oppitunteja, kuorolaulua ja leirialueen kunnostustyötä sekä runsaasti aikaa keskusteluihin, saunomiseen ja yhdessäoloon.

Aikuisten leiri

Aiheena oli tällä kertaa jumalanpalvelus ja siihen liittyvät ehdonvallan asiat. Muun ohjelman lisäksi oli nuorille ja lapsille omat oppituntinsa ja ohjelmansa. Leiri kokosi väkeä eri puolilta maata. Oli uskoa vahvistavaa tavata veljiä ja sisaria ja viettää aikaa Jumalan sanan äärellä.

Nuoret ja lapset kokoontuivat omina ryhminään pohtimaan leiriteemaan kuuluvia asioita. Leiriohjelmien taustavoimat huolehtivat käytännön toimista sekä runsaiden aterioiden valmistuksesta. Kullakin oli oma vuoronsa myös näissä toimissa.

*Aikuistenleirin päätöspäivänä kajahti lipun juurelta miesten jyrä-ääninen "Jumala on pi-
linnamme" -virsi.*

Nuoria Siitamajalla Latviasta

Latvian sisarseurakuntamme esimies Janis Dimza vieraili seurakuntansa nuorten kanssa Siitamajalla nuorten päivillä 3.–5.8. Nuorille on hyvin tärkeää saada kosketusta toisiin nuoriin, Olemme iloisia heidän aktiivisuudestaan.

Siitamajalla tapahtuu

Paitsi että Siitamajalla on ollut lukuisia vierailuja Saksaa, Nigeriata, Ranskaa ja Lontoota myöden, alkusyksystä on alkanut myös pari rakennusprojektia. Päärakennuksen alustan kosteuseristäminen on suuri urakka, ja siihen liittyvät työt jatkunevat vielä ensi kesänäkin. Pihaan rakennetaan myös grilli herkuttelijoiden iloksi.

Siitaman leirikeskuksen päärakennuksen (koulun) lattioiden alla oleva kostea maamassa poistetaan ja talon kivijalka eristetään kuluvaan vuoteen aikana. Työ vaatii sekä rahaa että ahkeria talkoolaisia. Kuvassa kaivon/talousrakennuksen puoleinen talon nurkka.

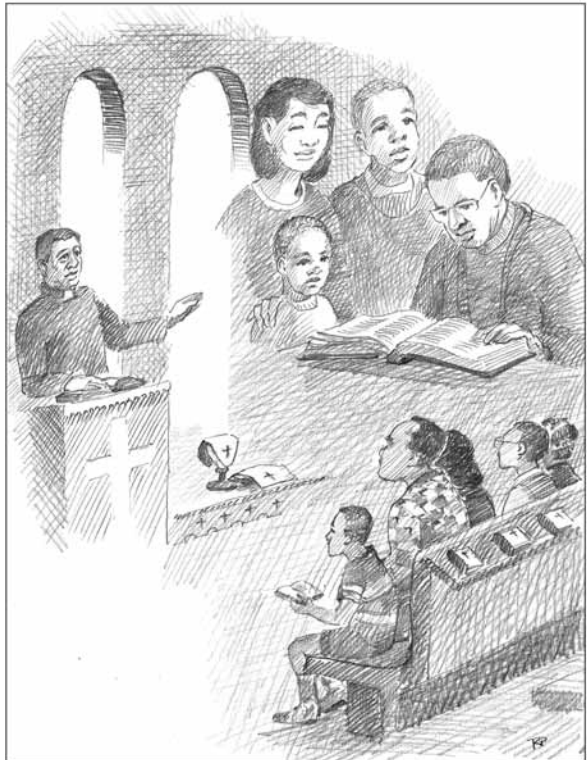
Siitamajalla imolainen Sylvester S. Nwokoro käänsi Kristinoppiamme igbon-kiellelle. Kuvassa hän on pastoreiden Närhin ja Särelän vieressä. Teologian opiskelijat Vesa Hautala ja Mika Bergman olivat tekemässä työtä myös kesän leireillä.

Kristinoppi igboksi

Igboa puhuu maailmassa noin 23 miljoonaa ihmistä. Se on yksi Nigerian virallisista kielistä. Sen merkittävin levinnäisalue on Imon osavaltio. Kirja tulee siellä olevan luterilaisen kirkon käyttöön.

Kristinopin on igboksi kääntänyt Chief Sylvester S. Nwokoro. Hän vieraili Siitamajalla 24.8. – 7.9. viimeistelemässä käännöstä. Hän osallistui myös jumalanpalveluksiin sinä aikana ja lauloi sointuvalla äidinkielellään hengellisiä lauluja. Käännöksen teksti on viety tietokoneelle käsin kirjoitetusta käsikirjoituksesta, ja Nwokoro on tarkistanut printit. Kimmo Pälikkö on piirtänyt kuvat uuteen, imoja kuvaaviin asuihin sekä myös kannen.

Osa Kristiopin kuvista piirrettiin siten, että henkilöhaamot ovat tummaihoisia. Näin kuvien omaksuminen on helpompaa kun hahmot ovat tutun näköisiä. Esimerkkinä viereinen kuva.

Tässä numerossa

Lehtemme syysnumero ilmestyy teemanaan uskonpuhdistus. Se on jonkin verran myöhässä aikataulustaan johtuen pääasiassa siitä, että väliin tuli igbonkielisen kristinopin toimittaminen.

Professori W.M. Oeschin artikkeli Luther ja Raamattu jatkuu. Tämä erityisesti teologeille tarkoitettu artikkeli sisältää kaikille erittäin tärkeätä opetusta. Tässä jaksossa on merkillepantavaa erityisesti Lutherin opetus vanhurskaudestamme meidän ulkopuolellamme. Se kumoo selvästi kaikki osianderilaistyyppiset haihattelut, jotka sekoittavat pyhitystä vanhurskauttamiseen ja jotka valmistivat maamme kansankirkossa ja Luterilaisessa maailmanliitossa tietä yhteiselle vanhurskauttamisjulistukselle paavikirkon kanssa.

Zornin lastenkirjoitukset Annaliisa Keisalan kääntäminä jatkuvat. Aihepiiriltään niihin liittyy luomispäiviä koskeva kirjoitussarjani. On tärkeätä, että kaikilla, niin lapsukaisilla kuin meillä aikuisillakin, on oikea tieto siitä, mistä tämä maailma ja me itsekkin olemme tulleet ja kenen yhteyteen meidät on tarkoitettu. Raamatun todistus tästä on selvä.

Kimmo Närhin kirjoitus Epävarmuudesta varmuuteen kiinnittää huomionne erääseen uskonpuhdistuksen mitä olennaisimpaan piirteeseen. Kysymys ei ole vain ulkonaisesta tiedosta ja teoriasta, vaan mitä käytännöllisimmästä asiasta, sielun pelastuksesta ja syntien anteeksisaamisen varmuudesta.

Teologian opiskelijamme Mika Bergman ja Vesa Hautala toimittavat nuorten palstaa ja kiinnittävät nuorten huomiota heille tärkeisiin asioihin. Heiltä on myös kirjoitukset uskonpuhdistusteemaan.

Lehdessämme on myös uskoamme kauniisti tulkitsevat mummin pakina ja runoja.

Seuraava Luterilainen on joulunumero. Kuljemme hyvää vauhtia kohti vuoden päätöstä Jumalan armon siivittäminä.

Päätoimittaja

Kaksi poikaa

Eräällä miehellä oli kaksi poikaa.

*Toinen heistä,
nuorempi ja kokemattomampi,
halusi nähdä ja kokea.*

Kaikki tietävät, miten siinä kävi.

Hän lähti, toinen jäi.

Hän tuhlassi, toinen palveli.

Hän köyhtyi, toinen pysyi rikkaana.

Hän katui ja palasi, toinen jäi ulos ja kadehti.

Kumpi teki isänsä tahdon?

Kuule, tuhlaajapoika

Kuule, vanhempi ja viisaampi veli

*Yhä vielä, kaiken yltäkylläisyyden tai puutteen kes-
kellä*

Isä muistuttaa, miten hyvin kaikki onkaan Kotona.

Yhä vielä voit kuulla, kuinka Hän kutsuu.

Yhä vielä Hän tulee ulos sinua vastaan.

Yhä vielä Hän puhuu sinulle lempeästi.

*Yhä vielä Hän ottaa syliinsä ja rakastaa
kuin isä omaa lastaan.*

Yhä vielä enkelitkin iloitsevat,

kun kadonnut löydetään

ja veli tulee mukaan juhlimaan.

Ei kukaan ole sulkenut porttia.

Ei kukaan ole pystyttänyt Pääsy kielletty -kylttiä.

Ei kukaan käännä sinua ovelta pois.

Se kuuluu ulos asti,

Isän kotona on ilo ylimmillään!

Nimim. Pisara

Oikea viinipuu

Sato on kypsynyt korjattavaksi. Etsin marjaämpäriä ja kiirehdin marjapensaiden luo. Pensaat ovat täynnään mustia ja punaisia marjoja. Pitkät, suuret viinimarjojen tertut täyttävät pian astian. Omenapuun oksat riippuvat hedelmien painosta. Omenien kyljet alkavat punertaa. Poimin omenan ja maistelen sitä ohii kulkiessani. Tämäkin sato on kypsynyt.

Mielen täyttää kiitollisuus ja ilo. Miten runsaasti Luojamme jakaa meille luonnon antimia! Vähän aikaa sitten sain käydä metsäretkellä. Suurten kuusien varjossa sammalien seasta pilkistivät kanttarellien kirkkaan keltaiset lakit. Ja vaikka en nyt marjoja löytänytkään, muistin lapsuuteni tuottoisat marjaretket: mustikoita, vadelmia ja puolukoita. Niistä äiti laittoi makoisat hillot ja mehut talven varalle. Jumala itse istutti Paratiisin puutarhan Adamille ja Eevalle. Vaikka syntiinlankeemus vei sen meiltä, Jumala hyvytydessään antaa vieläkin luomakunnan kautta meille sekä välttämättömän elatuksen että paljon iloa.

Puutarhan satoa kerätessäni teen suunnitelmia. Eikö tuohon lämpimälle aidan seinustalle sopisi oikea viinirypäle? Ystäväni siirtolapuutarhassa niitä kasvaa jo useampia. Saisinko minäkin viinipuun?

Mutta onhan minulla viinipuu. Jeesus sanoo: ”Minä olen viinipuu ja te olette oksat”(Joh. 15:1-5). Tämä jalo Viinipuu ruokkii ja kantaa minua. Jos viiniköynnöksen oksan yhteys runkoon katkeaa, se kuivaa ja kuolee. Rukoilen hiljaa: ”Rakas Vapahtaja, pidä minusta kiinni, älä anna tämän maailman myrskyjen taittaa oksaani! Kiitos, että olet lunastanut minut! Kiitos, että olet luvannut kantaa minua vanhuuteeni asti!”

”Teidän vanhuuteenne asti minä olen sama, hamaan harmaantumiseen saakka minä kannan; niin minä olen tehnyt, ja vastedeskin minä nostan, minä kannan ja pelastan” (Jes. 46:4).

Mummi

"Rauha teille" SAARNAKIRJA 15,- Kirjan eri osilla on sama hinta Markku Särelen saarnakirjan neljän kirjan sarja on nyt valmis. Hänen runsas pari vuotta kestänyt kirjoitus- ja kokoamistyönsä on nyt tullut päätökseen. Kirjat voi hankkia kirjakauppojen kautta tai seurakunnan kirjamyynnin kautta. Kaikki kirjat ovat myös verkkokirjoina ilmaiseksi luettavina osoitteessa: www.luterilainen.com. Sieltä voi tilata kirjat myös postilähetyksenä.

Kristus meidän edestämme, Markku Särele. Kirja on luterilaisen vanhurskauttamisopin esitys. Pyhän Raamatun ja Luterilaisten tunnustuskirjojen lisäksi kirjoittaja marssittaa esiin massiivisen määrän luotettavia luterilaisia todistajia (yli 150 Luther-sitaattia). Tekijä ei anna Pyhälle Raamatulle ainoastaan puheenvuoroa, vaan rakentaa kaiken erehtymättömälle ja pettämättömälle Raamatulle. **17,-**

Seurakunnan oikeudesta ja saarnavirasta 6,-

Mitä uskovat voivat tehdä, kun enemmistökirikko on luopunut Jumalan puhtaasta sanasta? Tässä kirjassa Luther vastaa tähän kysymykseen ja tuo mestarillisella tavalla esille uskovien Raamattuun perustuvat oikeudet. Ajankohtaista, puhuttelevaa asiaa. Käännös ja esipuhe Markku Särele.

Saarnavirka on Kristuksen käsky 17,-

Kirja tuo Raamatusta esille saarnaviran monipuolisen aarteiston. Kristus on sääntänyt tämän jalon viran sielujen autuutta ja seurakuntansa parasta ajatellen. Jokainen Jumalan lapsi tarvitsee seurakunnan, jossa hän saa sielulle Vapahtajan tahtoman hoidon. Oikein opettavat, laumaansa rakastavat sananpalvelijat ovat siinä suuressa merkityksessä. Kirja on ajankohtainen Se tuo esille Raamatusta myös sellaisia asioita, joita paimenet eivät ole valitettavasti aina seurakunnalleen opettaneet.

Kristuksen kuuliaisuus 8,50,-

Markku Särelen ajankohtainen teos. Kirja on yhteenveto siitä mitä Raamattu opettaa meille Kristuksen elämän ja ristinkuoleman merkityksestä lunastuksessa. Erityisesti se vastaa kysymykseen: Oliko Kristus oman persoonsa puolesta velvollinen täyttämään lain.

Kimmo Pälikön kokoama
Uusi Taustaa -kirja syksyksi!
TAUSTAA 3

Alusta viimeiseen aikaan

Nyky aikaisten satelliittikuvausten avulla on Mesopotamian alueelta löydetty lukuisia historiallisia asutusalueita ja Nooan aikana perustettujen kaupunkien raunioita. Niiden säilyneistä arkistoista ja maakerrostumien fossiileista löytyvät hyvät todisteet ihmisen alkuhistoriasta. Kirjassa seurataan ihmiskunnan siirtymistä nykyaikaan ja kumotaan apina-ihminen -kehityslinjat. Kirjan loppuosassa on perustiedot yli viidenkymmenen historian henkilön elämästä.

Taustaa 3 -kirjan liiteosana on Taustaa liite B, joka käsittelee väittämiä ihmisen ja apinan samankaltaisuudesta.

Kirja toimitetaan kaikkiin kirjastoihin.

Kirja julkaistaan syksyn aikana myös verkkokirjana: www.taustaa.fi Ovh 12,-

Apostoli Pietarin ensimmäisen kirjeen selitys

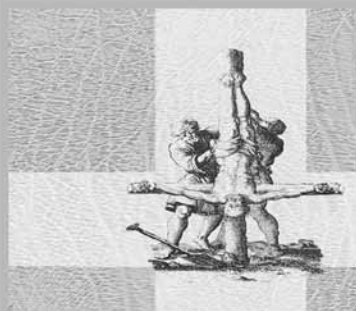
Helsingin seurakunnan tiloissa kokoonnutaan jälleen joka torstai-ilta klo 19.00 tutki-
maan apostoli Pietarin ensimmäistä kirjettä.

Tunnin ohjelma perustuu Georg Stöckhardin saman nimiseen kirjaan, jonka on kääntänyt ja toimittanut pastori Särelä.

Kirja saadaan painoon lähiaikoina ja toivottavasti jo jouluksi sitä odotteleville lukijoille.

Kannen aiheena on vanha piirros Pietarin ristiinnaulintatilanteesta.

Georg Stöckhardt

Apostoli Pietarin ensimmäisen kirjeen selitys

Raamattutunnit torstaisin klo 19:00
Helsingin Tunnustuksellisen Luterilaisen
Seurakunnan kappelilla osoitteessa
Fabianinkatu 13A1.

Nuorten päivät ja syysjuhla Siitamajalla

29.–30.9.2012

Teema: Lähetystyö

Pe

17:00 Ruokailu

18:00 Mitä tarkoittaa kutsumus? MB

19:00 Iltahartaus VH

22:00 Myöhäisillan hartaus VH

La

09:15 Aamuhartaus MB

09:45 Opetus: nuori ja kutsumus 1 EB

10:30 Opetus: nuori ja kutsumus 2 VH

13:00 Syysjuhlan alkuhartaus KN

13:30 Opetus: Ajalliset kutsumukset VH

14:15 Opetus: Hengelliset kutsumukset KN

15:15 Venäjän luterilaisuuden tilanne ja terveisiä vierailta (KN)

16:15 Siionin Kanteleen lauluja KN

18:00 Kristinopin kääntäminen igbon kielelle MS

19:00 Iltahartaus Ps. 126 EB

22:00 Myöhäisillan hartaus (erityisesti nuorille)

Su

9:15 Aamurukous VH

11:00 Ehtoollisjumalanpalvelus saarna VH

Ruokailut 8:30, 12, 14:45, 17 ja 20.

Kastettu

Vilma Olivia Katara, s. 22.6.2012, kastettu 5.8.2012 Tampereen Tun-
nustuksellisessa Luterilaisessa Seurakunnassa.

*Sä sääsit, Jeesus, kastehen
Elämän vedeks meille,
Sun sanas veteen yhtyen,
Tuo armon langenneille,*

*Sä voimallasi kastehen
Oot armovedeks luonut,
Sen kuoloks vanhan ihmisen
Ja uuden synnyks suonut,
Elävän toivon tuonut.*

Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko

Helsinki, Fabianinkatu 13 A 1: *Jumalanpalvelukset* sunnuntaisin klo 11 HPE 14.10., 11.11. Pyhäkoulu 23.9., 7.10., 21.10., 18.11. klo 10.15.

Hämeenlinna, Saaristenkatu 22: *Jumalanpalvelus* (HPE) su 7.10. ja 18.11. klo 14.

Joensuu/Kontiolahdi: *Jumalanpalvelus* (HPE) ke 17.10. ja 21.11. klo 18.

Jyväskylä, *Jumalanpalvelukset* klo 16 su 23.9. (HPE) Keisaloilla, 7.10. (HPE) Keisaloilla, 21.10. (HPE) Brockwelleilla, 28.10 (HPE) Brockwelleilla. *Raamattupiiri* aiheesta laki ja evankeliumi alkaa to 11.10. Keisaloilla ja jatkuu joka toinen torstai klo 18. Keisaloitten osoite on Keskisentie 1 B 55. Brockwellin osoite, katso alla yhteystiedot.

Keuruu (Haapamäki), *Jumalanpalvelus* pe 26.10. klo 13.

Kokkola, *Jumalanpalvelus* (HPE) pe 19.10. ja to 22.11. klo 18.

Koskenpää, pe 21.9. klo 13 Tiensivussa Eino Rantasella.

Kuusankoski, Kettumäentie 2: *Jumalanpalvelus* (HPE) su 23.9. ja 4.11. klo 14.

Kyyjärvi, *Jumalanpalvelus* (HPE) Martti ja Kyllikki Lehtolalla la 27.10. klo 13.

Lahti, Rajakatu 7: *Jumalanpalvelukset* sunnuntaisin klo 10. HPE 7.10., 28.10., la 3.11. ja 25.11. Ei jumalanpalvelusta su 30.9. ja 4.11. *Raamattutunnit* ke 26.9., 10.10., 24.10., 7.11. ja 28.11. klo 17.

Pori, Marttala, Valtakatu 7. *Jumalanpalvelus* (HPE) la 20.10. ja 24.11.

Siitama, *Jumalanpalvelukset* joka sunnuntai klo 11 30.9. asti. HPE 30.9. Nuorten päivät 28.–30. 9. Syysjuhla 29.–30.9.

Tampere, *Jumalanpalvelukset* Marttala, Hämeenpuisto 39 A 7.10. alkaen sunnuntaisin klo 14.

Turku, Vähä-Hämeenkatu 12. *Jumalanpalvelus* (HPE) 14.10. ja 11.11. klo 16.

Vaasa, Marttala, Kirjastonkuja. *Jumalanpalvelus* (HPE) la 20.10. ja la 24.11. klo 11.

Nuorten päivät

Siitamajalla 28.–30. 9.

Iltahartaus radiossa Yle 1 ti 27.11. klo 18.50. Vesa Hautala.

Yhteystiedot:

Pastori Kimmo Närhi,
Rajakatu 7, 15100 Lahti,
puh. 03-7823097, 040-7567659,
Sähköposti: kimmo.narhi@
luterilainen.com

Pastori Edward Brockwell,
Työväentalonkatu 8 C 19, JYVÄSKYLÄ.
Puh. 050-4331100 ja sähköposti
ebrookwe@gmail.com

STLK:n verkkosivut:

www.luterilainen.com

Sisällys:

Vireä kuuliaisuus, Martti Luther.....	218
Rakkaus Jumalaan ilmenee rakkautena puhtaaseen Jumalan sanaan ja oikeaan oppiin, MS.....	219
Epävarmuudesta varmuuteen, KN.....	220
Pääopinkohtaperiaate, KN.....	221
Uskonpuhdistuksen johtavia periaatteita, MS.....	223
Viides luomispäivä, MS.....	225
Kuudes luomispäivä, MS.....	226
Luther ja Raamattu, Oesch/MS jatkoa.....	230
Lapsille, CMZ.....	235-238
Voima, Pisara.....	239
Uskonpuhdistus ja raamattuperiaate, MB.....	240
Kristittyinä ei-kristityssä maailmassa, VH, nuorille.....	242
Mikä uskossa on aivan keskeisintä? MB, nuorille.....	243
Millainen olisi 2010-luvun uskonpuhdistus? VH.....	244
Lutherin ja Zwinglin ehtoolliskäytäntö, MB.....	246
Missä kohdassa ehtoollisopissa luterilaiset eroavat ratkaisevasti paavilaisista, MS.....	248
Unohtumatonta, Vaeltaja.....	249
Kesätapahtumia Siitamaajalla.....	250
Kristinoppi igboksi.....	252
Tässä numerossa, MS.....	253
Kaksi poikaa, Pisara.....	254
Oikea viinipuu, Mummi.....	255
Kirjallisuutta.....	256
Toimintatietoja.....	258-259
Kansi: Uskomme vahvistajat, Kimmo Pälikkö	

Seurakuntien tilinumeroita: Tampere: FI74 5700 0220 0405 23
Helsinki: FI75 1270 3000 0189 73. Luterilainen -lehti : FI15 8000 1700 3033 09
Kirkkokunta: 1) FI86 2205 1800 0215 59. Pyydetään merkitsemään viitenumeroita seuraavasti: kotimaan työ 70302, ulkolähetys 75006, opintorahasto 75103, lahjoitukset Luterilaiselle 54108. 2) Tilit/ kirjamyynä FI44 8000 1801 4770 85.

Luterilainen-lehti ilmestyy joka toinen kuukausi, kaksi kaksoisnumeroa.

Julkaisija: Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko.

Tilaushinta 2012: Kotimaassa 25 e vuosikerta, ulkomaille 35 e

Toimitus: Päätoimittaja: Markku Särelä, Siitamaja 36, 35300 ORIVESI

puh. 040-5200579. Sähköposti markku.sarela@kolumbus.fi

Taitto, kuvitus: Kimmo Pälikkö.

Tilaukset, maksut, osoitteenmuutokset yms. os.:

Luterilainen c/o Leena Särelä, Ullanmäentie 11 A 11, 02750 Espoo.

Sähköposti: leena.sarela@luukku.com

Luterilainen-lehden pankkitilin numero (tilausmaksut): FI15 8000 1700 3033 09

Kirkon internet-sivut: www.luterilainen.com

Hinta 4,00 euroa Oriveden Sanomalehti